

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olszanica



Prognoza oddziaływania na środowisko

Opracowanie:
mgr inż. Lucyna Zymyn
mgr inż. Anna Hawaj

Krosno sierpień 2020



Zawartość opracowania:		
Część opisowa		
1.	Informacje wstępne	4
1.1.	Podstawa prawna opracowania	4
1.2.	Cel i zakres opracowania	4
1.3.	Metodyka opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	5
2.	Informacje o zawartości, głównych celach projektu Zmiany Studium i jego powiązaniach z innymi dokumentami	5
2.1.	Analiza, czy projekt Zmiany Studium jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi wcześniej w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olszanica w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych	9
2.2.	Opis lokalizacji terenu objętego projektem Zmiany Studium względem: głównych zbiorników wód podziemnych, ujęć wody i ich stref ochronnych (z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń obowiązujących w tych strefach), terenów szczególnego zagrożenia powodzią (ze wskazaniem, że założenia projektu Zmiany Studium są zgodne z warunkami korzystania z tych obszarów)	10
2.3.	Analiza Prognoz oddziaływania na środowisko sporządzonych wcześniej dla obszaru objętego projektem Zmiany Studium	11
3.	Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu Zmiany Studium	11
4.	Waloryzacja przyrodnicza terenu objętego znaczącym oddziaływaniem	16
5.	Ocena oddziaływania skutków realizacji projektu Zmiany Studium na stan wód powierzchniowych i podziemnych	18
5.1.	Identyfikacja jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych	18
5.2.	Przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną	20
5.3.	Wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mieć wpływ na cele środowiskowe jednolitych części wód	20
5.4.	Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Zmiany Studium mających wpływ na cele środowiskowe	21
5.5.	Ocena wpływu realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium na wskazane cele środowiskowe oraz wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania	22
6.	Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Zmiany Studium, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55)	22
6.1.	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2, ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55)	23
6.2.	Wnioskowanie, czy ustalenia projektu Zmiany Studium zapewniają realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy o ochronie przyrody	24
6.3.	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na ochronę przyrody i cele utworzenia Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu funkcjonującego na mocy uchwały nr XLVIII/998/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. ze zm.	25
6.4.	Wnioskowanie czy ustalenia projektu Zmiany Studium spowodują naruszenia zakazów obowiązujących w granicach Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	25
6.5.	Wnioskowanie czy ustalenia projektu Zmiany Studium wpłyną negatywnie na ochronę przyrody oraz cele utworzenia Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	28
6.6.	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na cele i przedmioty ochrony specjalnych obszarów ochrony siedlisk Ostoja Góry Słonne PLH180013 oraz Dorzecze Górnego Sanu PLH 180021 w szczególności na właściwy stan gatunków i siedlisk przyrodniczych, gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony ww. obszarów, ich integralność oraz powiązania z innymi obszarami Natura 2000	29
6.7.	Opis wpływu przewidywanego zagospodarowania na krajobraz	35
6.8.	Analiza oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenu objętego projektem Zmiany Studium na klimat oraz wskazanie działań, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu	35



Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olszanica
Prognoza oddziaływania na środowisko

6.9.	Informacja, czy ustalenia projektu Zmiany Studium nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy	36
6.10.	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na korytarz migracji dużych ssaków ujęty w opracowaniu Zakładu Badania Ssaków PAN pt. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i in. 2005, aktualizacja 2010-2012 IBS PAN w Białowieży)	36
7.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektu Zmiany Studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Zmiany Studium	36
8.	Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne	39
8.1.	Określenie zasięgu znaczących oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium	42
8.2.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Zmiany Studium, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	43
9.	Analiza czy i w jaki sposób planowane wskazanie danego rodzaju zagospodarowania, wpłynie/nie wpłynie na dotrzymanie norm akustycznych na terenie objętym projektem Zmiany Studium i w jego sąsiedztwie oraz ocena wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny terenu objętego projektem Zmiany Studium i dotrzymanie norm akustycznych	44
10.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Zmiany Studium	46
11.	Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	46
12.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania	46
13.	Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	47
14	Wykorzystane materiały	47
Załączniki:		
1.	Oświadczenie o spełnianiu wymagań, o których jest mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.)	
2.	Graficzne do Prognozy	



1. Informacje wstępne

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana w ramach prac nad projektem Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olszanica.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pisma w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy zostały przesłane do regionalnego dyrektora ochrony środowiska i powiatowego państwowego inspektora sanitarnego dla powiatu bieszczadzkiego i leskiego.

1.1. Podstawa prawna opracowania

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.).

Zgodnie z przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo z dnia 14.02.2020, znak: WOOS.411.1.9.2020.AP.4). Powiatowy Państwowy Inspektor Sanitarny dla powiatu bieszczadzkiego i leskiego nie wypowiedział się na temat zakresu i stopnia szczegółowości prognozy.

1.2. Cel i zakres opracowania

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olszanica zwanego dalej projektem Zmiany Studium, jest poinformowanie uczestników biorących udział w działaniach związanych zagospodarowaniem poszczególnych terenów o skutkach, jakie może spowodować w środowisku realizacja zagospodarowania terenów zgodnie z ustaleniami określonymi w analizowanym projekcie.

Prognoza posłuży społeczeństwu oraz właścicielom terenów sąsiadujących z projektowanymi przedsięwzięciami do tego, aby mogli wyprzedzająco uświadomić sobie środowiskowe aspekty proponowanego rozwoju i zagospodarowania terenów, a także radnym, aby mogli wszechstronnie przeanalizować projekt Zmiany Studium wraz z prognozą i byli świadomi skutków podejmowanej uchwały w sprawie uchwalenia Zmiany Studium.

Prognozę oddziaływania na środowisko opracowano dla obszarów objętych projektem Zmiany Studium z uwzględnieniem powiązań z sąsiednimi terenami.

W prognozie dokonano analiz oraz ocen określonych w art. 51 ust. 2 i art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.) oraz zgodnie z dokonanymi uzgodnieniami zakresu i stopnia szczegółowości.

Istota prognozy zawiera się w ocenie:

- na ile kierunki rozwoju zaproponowane w projekcie Zmiany Studium pozwolą na zachowanie istniejących wartości środowiska,
- na ile kierunki rozwoju zaproponowane w projekcie Zmiany Studium zachowają, wzbogacą lub odtworzą wartości środowiska,
- czy kierunki rozwoju zaproponowane w projekcie Zmiany Studium będą potęgować ewentualne zagrożenia,
- czy kierunki rozwoju zaproponowane w projekcie Zmiany Studium stwarzają zagrożenie dla celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000: Ostoja Góry Słonne PLH180013, Dorzecze Górnego Sanu PLH180021.
- czy kierunki rozwoju zaproponowane w projekcie Zmiany Studium nie spowodują naruszenia zakazów obowiązujących w granicach Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- czy kierunki rozwoju zaproponowane w projekcie Zmiany Studium zapewniają realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy o ochronie przyrody,
- czy kierunki rozwoju zaproponowane w projekcie Zmiany Studium nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy.



Analizy przeprowadzone w prognozie oparto na następujących założeniach:

- stanem odniesienia jest obecny sposób zagospodarowania i użytkowania terenów objętych projektem Zmiany Studium,
- teren zostanie zagospodarowany zgodnie z kierunkami rozwoju ustalonymi w projekcie Zmiany Studium.

1.3. Metodyka opracowania prognozy oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko powstała w wyniku analizy i oceny ustaleń kierunków rozwoju zaproponowanych w projekcie Zmiany Studium ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 oraz Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W Prognozie analizowano m.in. wpływ oddziaływań generowanych zapisami projektu Zmiany Studium na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013, Dorzecze Górnego Sanu PLH180021, a w szczególności wpływ na właściwy stan gatunków i siedlisk przyrodniczych, gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony ww. obszarów, ich integralność oraz powiązania z innymi obszarami Natura 2000. Analizowano i oceniano oddziaływania generowane kierunkami rozwoju zaproponowanymi w projekcie Zmiany Studium na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55) rozważając czy planowane zagospodarowanie terenów określone w projekcie Zmiany Studium nie spowoduje działań wymienionych w art. 33, ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.

Dokonano również identyfikacji, analizy i oceny oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na ochronę przyrody i cele utworzenia Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu funkcjonującego na mocy uchwały nr XLVIII/998/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. ze zm., w tym wnioskowano czy kierunki rozwoju określone w projekcie Zmiany Studium nie spowodują naruszenia zakazów obowiązujących w granicach ww. obszaru.

Wykonano także analizę i ocenę oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na korytarz migracji dużych ssaków ujęty w opracowaniu Zakładu Badani Ssaków PAN pt. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i in. 2005, aktualizacja 2010-2012 IBS PAN w Białowieży).

Opracowanie obejmuje obszar objęty projektem Zmiany Studium wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu potencjalnego oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Zmiany Studium, została opracowana zgodnie z art. 51 i art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a także zgodnie z uzgodnionym zakresem i stopniem szczegółowości.

Dla potrzeb analiz wykorzystano m.in. informacje zawarte w sdf dotyczące obszarów Natura Ostoja Góry Słonne PLH180013 i Dorzecze Górnego Sanu PLH180021.

Przyjęte metody opracowania prognozy były konsekwencją analizowanego dokumentu, jakim jest projekt Zmiany Studium. Posłużono się metodą ekspercką oraz metodą analogii, czyli podobieństwa zjawisk.

Załącznik graficzny do prognozy został opracowany w skali projektu Zmiany Studium (1:10000).

W związku z tym, że prognoza jest pisana językiem nietechnicznym, nie zawiera trudnych sformułowań technicznych, tekst jest zrozumiały dla każdego odbiorcy zrezygnowano z zamieszczania streszczenia w języku niespecjalistycznym.

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektu Zmiany Studium i jego powiązaniach z innymi dokumentami

Obszar objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w obrębie w miejscowości Zwierzyń w gminie Olszanica, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zainwestowanych. Tereny objęte projektem Zmiany Studium są już w części zabudowane.

W projekcie Zmiany Studium zawarte zostały m.in. następujące ustalenia:

„Zmiana Studium wprowadza tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną, oznaczone na rysunku Studium symbolami: 1MNR, 2MNR, 3MNR, tereny zieleni rekreacyjnej oznaczone na rysunku Studium symbolami: 1ZR, 2ZR, 3ZR oraz tereny drogi dojazdowej (publicznej gminnej) oznaczone na rysunku Studium symbolami: 1KDD, 2KDD.



1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonych terenów: 1MNR, 2MNR, 3MNR – zmienia się przeznaczenie: częściowo z wielofunkcyjnego mieszkalno-usługowego i częściowo z korytarzy ekologicznych wzdłuż dolin rzecznych i potoków, na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną. Dopuszcza się: budowę, przebudowę oraz uzupełnienia różnymi formami zabudowy mieszkaniowej i usługowej z możliwością lokalizacji obiektów z działalnością handlową. Na wyznaczonych terenach: 1ZR, 2ZR, 3ZR zmienia się przeznaczenie: częściowo z wielofunkcyjnego mieszkalno-usługowego i częściowo z korytarzy ekologicznych wzdłuż dolin rzecznych i potoków, na teren lokalizacji zieleni towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej, tj. ogrodów o charakterze wypoczynkowym, placów zabaw dla dzieci i boisk rekreacyjnych oraz małych boisk sportowych, jak również obiektów i urządzeń służących rekreacji i wypoczynkowi, w tym miejsc na ogniska i do grillowania.

Dla wyznaczonych terenów: 1KDD, 2KDD – zmienia się przeznaczenie: częściowo z wielofunkcyjnego mieszkalno-usługowego i częściowo z korytarzy ekologicznych wzdłuż dolin rzecznych i potoków, na tereny dróg dojazdowych (publicznych gminnych).

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się:

- zachowanie na poszczególnych działkach ww. terenów: 1MNR, 2MNR, 3MNR minimum 20% powierzchni biologicznie czynnej;
- uzupełnienie terenu obiektami małej architektury i zielenią rekreacyjną, w tym zielenią z urządzeniami sportowymi i rekreacyjnymi;
- wysokości budynków nie więcej niż 12,0 m;
- zabudowę o dachach dwuspadowych i wielopołaciowych, o kącie nachylenia połaci 25°- 45° z dopuszczeniem zastosowanie stropodachów, tarasów oraz fragmentów i elementów dachów jako jednospadowe i łukowe;
- lokalizację parkingów i miejsc postojowych przy obiektach usługowych w ilości co najmniej: 3 miejsca na 10 zatrudnionych, 1 miejsce na 100 m² powierzchni usług lub handlu, 1 miejsce na 200 m² powierzchni użytkowej budynków usługowych związanych z funkcją agroturystyczną (w tym liczą się miejsca w garażu) oraz 1 miejsce na 5 użytkowników korzystających z funkcji agroturystycznej.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:

- Dbanie o zachowanie walorów widokowych przez właściwe wkomponowanie obiektów infrastruktury technicznej w krajobraz.
- Wzbogacanie walorów widokowych poprzez wprowadzanie zadrzewień oraz zieleni rekreacyjnej.
- Dla zachowania wysokich walorów krajobrazowych Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz celem zapewnienia względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych wprowadzono następujące nakazy i zakazy.

Nakazuje się:

- wprowadzenie wzmożonego nadzoru w zakresie ładu przestrzennego i dyscypliny budowlanej,
- zapewnienie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, z bezwzględnym zachowaniem wymogów prawnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- zmniejszanie emitowanych zanieczyszczeń ze wszystkich obiektów istniejących na obszarach poprzez instalowanie urządzeń redukujących, ich prawidłową eksploatację oraz eliminowanie paliw nieodpowiedniej jakości,
- ograniczenie wycinania drzew i krzewów zwłaszcza rosnących w kompleksach zadrzewień śródpolnych oraz nad brzegami rzek i potoków.

Zakazuje się:

- realizacji działalności gospodarczej i takich form użytkowania terenu, które mogłyby zniszczyć lub zmienić w istotny sposób naturalny krajobraz,
- sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające.



4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

W obszarze objętym zmianą Studium nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- W zakresie komunikacji drogowej ustala się konieczność zachowania rezerw terenowych pod budowę i przebudowę dróg dojazdowych, wewnętrznych i ciągów pieszko-jezdných na obszarze objętym zmianą Studium.
- Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują realizację studni głębinowych i kopanych oraz docelowo budowę sieci wodociągowej dla obszaru objętego zmianą.
- Docelowo ustala się realizację sieci kanalizacji sanitarnej zakończonej oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Uherce Mineralne, tymczasowo dopuszcza się lokalizacje szczelnych, bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe i okresowe wywożenie ścieków do oczyszczalni.
- Ustala się rozwój sieci elektroenergetycznej oraz modernizację istniejącej sieci, dopuszcza się zaopatrzenie w energię elektryczną lub wspomaganie źródeł konwencjonalnych z mikroinstalacji OZE.
- Ustala się prowadzenie gospodarki odpadami na obszarze objętym zmianą studium, zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy Olszanica.
- Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne na obszarze objętym zmianą studium.
- Ustala zasadę zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych i lokalnych źródeł na bazie rozwiązań pozwalających minimalizować „niską emisję” zanieczyszczeń do powietrza (np. poprzez preferowanie wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła w indywidualnych systemach grzewczych).

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- Ustala się utrzymanie produkcji ogrodniczej dla własnych potrzeb na obszarze niezabudowanym objętym zmianą studium oraz wprowadzanie zieleni rekreacyjnej związanej z funkcją mieszkaniową i funkcją agroturystyczną.

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- Ustala się wykorzystanie terenów wolnych od zabudowy objętych zmianą Studium na cele rekreacyjne i wypoczynkowo – sportowe.”

IV. STREFA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO OCHRONY

Do ustaleń już obowiązujących w tej strefie zostały dodane nowe ustalenia, które w poniższym tekście zostały podkreślone:

„W strefie obejmującej zasoby środowiska przyrodniczego preferuje się:

- prowadzenie działalności w zakresie gospodarki przestrzennej gminy z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska i walorów krajobrazowych wg obowiązujących unormowań prawnych, a szczególnie dotyczących terenów prawnie chronionych:
 - Parku Krajobrazowego Gór Słonnych utworzonego Rozporządzeniem Wojewody Krośnieńskiego w 1992 r.,
 - Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu utworzonego Rozporządzeniem Wojewody Krośnieńskiego w 1998 r.,
 - Rezerwatu Przyrodniczego „Bobry w Uhercach” /*środowisko bytowania bobra europejskiego*/ utworzonego w 1994 r.,
 - Obszaru Natura 2000 - Ostoja Góry Słonne zlokalizowanego na obszarze objętym zmianą studium.
- współpracę w realizacji wstępnej propozycji objęcia ochroną rezerwatową terenu o powierzchni ogólnej około 164 ha w celu zachowania cennego krajobrazu doliny Sanu i utworzenia rezerwatu „Przełom Sanu pod Grodziskiem” z gminami Lesko i Solina,
- objęcie ochroną rezerwatową, w planach urządzenia lasu, terenów:
 - w Wańkowej o powierzchni 98,68 ha (rezerwat „Buczyna w Wańkowej”), /przedmiot ochrony: zbliżone do naturalnych zbiorowiska leśne charakterystyczne dla południowo-wschodniego krańca Gór Słonnych/,



- w Woli Romanowej o powierzchni 21,00 ha (rezerwat „Cisy w Serednicy”), /przedmiot ochrony: bogate stanowisko cisa pospolitego około 60 szt./ (wg nadleśnictw Lesko i Brzegi Dolne w/w tereny godne są uznania za rezerваты przyrody).
- stosowanie działań zmierzających do ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami ściekami komunalnymi i odpadami stałymi pochodzącymi z terenów zurbanizowanych i rekreacyjnych oraz niewłaściwie stosowanymi nawozami i środkami ochrony roślin */instalowanie obiektów i urządzeń do zbiórki, odbioru i utylizacji odpadów stałych i ścieków oraz nadzorowanie ich sprawności, tworzenie zorganizowanych miejsc biwakowania, parkingów i ograniczenie ruchu transportu kołowego w miejscach gdzie może on stanowić zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych - np. w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych stanowiących naturalne zaplecze penetracji rekreacyjnej/*,
- stosowanie działań zmierzających do porządkowania zabudowy, eliminowania bałaganu przestrzennego, chaotycznej zabudowy i architektury niedostosowanej do krajobrazu,
- zakładanie ciągów ekologicznych w dolinach rzek i potoków poprzez tworzenie skupisk zieleni wysokiej i niskiej, wyeliminowane lub ograniczenie na rzekach i potokach zastawek - nie uzasadnionych względami gospodarczymi lub sportowo - rekreacyjnymi,
- potrzebę opracowania warunków korzystania z wód dorzecza Sanu co najmniej w zakresie obejmującym problematykę zagrożenia powodziowego rzek: San, Wańkówka, Olszanka */obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi określa starosta w drodze rozporządzenia/*,
- potrzebę wykonania obwałowania rzeki Olszanki w Uhercach */opracowanie „Koncepcja techniczna zabudowy” wykonane przez „Hydroprojekt - Kraków” w 1987 r. przewidywało budowę obwałowań Olszanki w Uhercach/*,
- na obszarze objętym zmianą Studium należy uwzględnić położenie w granicach Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych – Zbiornika Warstw Krośnieńskich Nr 431 (Sanok-Lesko), poprzez ustalenia zawarte w tekście Studium;
- na obszarze objętym zmianą Studium należy uwzględnić położenie w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki San, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego wskazującymi obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%), oznaczonego na rysunku Studium szrafem i symbolem ZZ, poprzez wprowadzenie terenów zieleni rekreacyjnej (ZR). ”

VII. STREFA KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

W zakresie komunikacji drogowej obowiązują ustalenia zawarte w obowiązującym Studium:

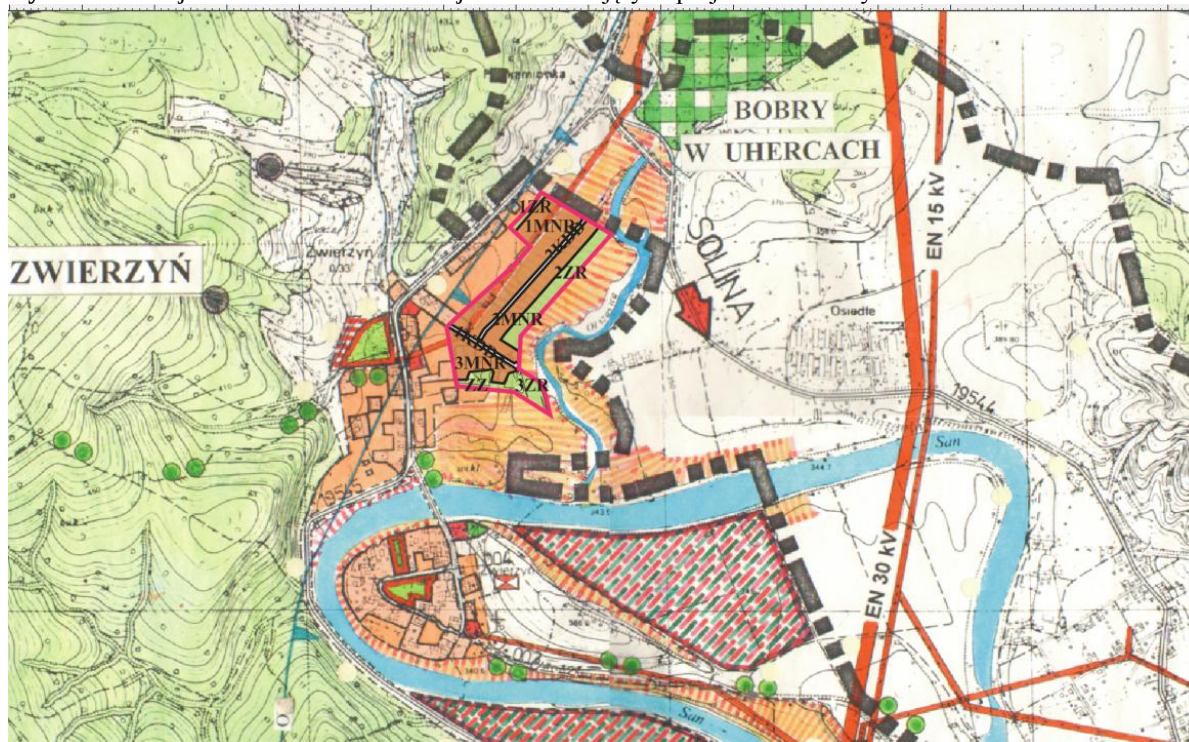
- poprawę parametrów technicznych dróg /szczególnie korekty przebiegu i profilu, poprawa stanu nawierzchni, zwiększenie przepustowości/,
- modernizację drogi krajowej Nr 84 relacji Sanok – Lesko – Olszanica – Ustrzyki Dolne – Krościenko – projektowane drogowe przejście graniczne – Smolnica /Ukraina/, w celu usprawnienia ruchu tranzytowego w kierunku Bieszczadów, a w przyszłości międzynarodowego,
- przezwyciężenie bariery komunikacyjnej wytworzonej przez drogę krajową Nr 84 rozdzielającą gminę na część północną i południową,
- modernizację drogi wojewódzkiej Nr 895 relacji Uherce Mineralne – Myczkowce i drogi powiatowej 19547 relacji Olszanica – Wojtkowa,
- urządzenie chodników wzdłuż głównych dróg w pasie uciążliwości w terenach zurbanizowanych,
- usprawnienia organizacyjne w ruchu drogowego poprzez:
 - wprowadzenie pierwszeństwa w ruchu na kierunkach najbardziej „obciążonych” /Ustrzyki Dolne, Solina, Lesko/,
 - optymalizacja ruchu pojazdów ciężkich,
 - ograniczenie prędkości w miejscach o szczególnym natężeniu ruchu pieszych np. w okolicach szkół,
 - zastosowanie środków mogących zmniejszyć takie uciążliwości drogi jak hałas, zanieczyszczenie powietrza itp.,
 - uwzględnienie - zgodnie z wymogami normowymi - zasad kształtowania zabudowy wzdłuż terenów linii kolejowej relacji Zagórz – Krościenko – granica państwa oraz następujących zasad kształtowania sieci drogowej:/wg aktualnego stanu prawnego/



Zmiana Studium wprowadza tereny drogi dojazdowej (publicznej gminnej) oznaczone na rysunku Studium symbolami: 1KDD, 2KDD.

Dla ww. dróg należy zachować parametry techniczne tj. przekrój poprzeczny -1x2 oraz najmniejszą szerokość w liniach rozgraniczających o przekroju jednojezdniowym – 10 m.

Rysunek 1. Projektowane kierunki rozwoju terenów objętych projektem Zmiany Studium



Projekt Zmiany Studium jest powiązany z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olszanica.

2.1. Analiza, czy projekt Zmiany Studium jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi wcześniej w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olszanica w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych

W obowiązującym Studium zostały wyznaczone korytarze ekologiczne. Rolę korytarzy ekologicznych pełnią cieki oraz tereny bezpośrednio przylegające do cieków. Tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się w części w obrębie korytarza ekologicznego wyznaczonego na rysunku obowiązującego Studium (patrz. Rysunek 2). Teren objęty projektem Zmiany Studium spowoduje zawężenie wyznaczonego w obowiązującym Studium korytarza ekologicznego, ale nie spowoduje jego przerwania. Korytarz ekologiczny pozostanie drożny.



Rysunek 2. Tereny objęte projektem Zmiany Studium, a przebieg powiązań ekologicznych, ciągów i korytarzy ekologicznych wskazanych w obowiązującym Studium



2.2. Opis lokalizacji terenu objętego projektem Zmiany Studium względem: głównych zbiorników wód podziemnych, ujęć wody i ich stref ochronnych (z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń obowiązujących w tych strefach), terenów szczególnego zagrożenia powodzią (ze wskazaniem, że założenia projektu Zmiany Studium są zgodne z warunkami korzystania z tych obszarów)

Opis lokalizacji terenów objętych projektem Zmiany Studium względem:

- **ujęć wody i stref ochronnych** – w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium nie występują ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych z wyznaczonymi strefami ochronnymi,
- **terenów zagrożonych zalewaniem wodami powodziowymi** – według dostępnych informacji niewielka, południowa część terenu objętego projektem Zmiany Studium znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia wodami powodziowymi (Rysunek 3),
- **Głównych Zbiorników Wód Podziemnych** – teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w obszarze Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok-Lesko) (Rysunek 4). Zbiornik posiada dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne, przyjętą w 2015 r. Zbiornik nie posiada wyznaczonych obszarów najwyższej i wysokiej ochrony. Na jego terenie przeważa rolniczy i leśny charakter użytkowania. Znaczna część powierzchni zbiornika lokalnego objęta jest różnymi formami ochrony prawnej. Teren opracowania położony jest w obszarze Natura 2000 Ostoja Góry Słonne oraz we Wschodniobeskidzkim Obszarze Chronionego Krajobrazu, a także w sąsiedztwie rezerwatu przyrody Bobry w Uhercach (ok. 300 m.) i Parku Krajobrazowego Góry Słonne (ok. 1 km) oraz Natury 2000 Dorzecze Górnego Sanu (ok. 150 m). Ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu wynikające z przepisów prawnych obszarów chronionych są niewystarczające dla ochrony wód podziemnych zbiornika. Jego zasoby dyspozycyjne szacowane są na ok. 25,5 tys. m³ wody, związane jest ze strefą spękań utworów fliszowych (typ ośrodka porowo – szczelinowy) sięgającą od 5 do 60 m głębokości (średnia głębokość 30 m).



Rysunek 3. Położenie terenów objętych projektem Zmiany Studium względem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią



Rysunek 4. Położenie terenów objętych projektem Zmiany Studium względem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych



2.3. Analiza Prognoz oddziaływania na środowisko sporządzonych wcześniej dla obszaru objętego projektem Zmiany Studium

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olszanica nie była opracowana, ponieważ nie było takich wymogów prawnych.

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu Zmiany Studium

Geologia – w podziale geologicznym gmina Olszanica położona jest w obrębie Karpat Wschodnich, które są fragmentem łuku karpackiego (Karpat Zewnętrznych). Są to tzw. Karpaty



fliszowe. W budowie geologicznej dominują osady fliszowe, które osadzały się w okresie kredowo-paleogeńskim. Podłożem utworów fliszowych są osady paleozoiczno-mezozoiczne.

Typowymi cechami osadów fliszowych jest ich miąższość (do kilku kilometrów), charakterystyczna dla fliszu rytmiczna sedimentacja - wzajemne przekładanie się zespołów piaskowcowych (piaskowców i zlepieńców) z ilastymi (łupkami, mułowcami i innymi) oraz zmienność facji i miąższości. Osady fliszu zostały intensywnie zaburzone tektonicznie (głównie w miocenie), a ich charakter jest generalnie fałdowo-uskokowy. Na podstawie różnic litologicznych i stylu zaburzeń wydzielono w obrębie Karpat fliszowych szereg jednostek tektoniczno-facjalnych.

Gmina Olszanica położona jest w obrębie jednostki skolskiej (część północna gminy) oraz podśląskiej i śląskiej (część środkowa i południowa). Jednostka skolska ma charakter płaszczowiny. W jej skład wchodziły utwory kredy dolnej i górnej, osady paleoceńskie-eoceńskie oraz oligoceńskie-miocenie. Wykształcone są one w facji inoceramowej (paleoceńska formacja z Ropienki), w postaci łupków pstrych oraz warstw hieroglifowych i margli globigerinowych (utwory paleoceńskie-eoceńskie) oraz warstw menilitowych i krośnieńskich z diatomitami (oligocen i miocen). W obrębie płaszczowiny skolskiej (tzw. brzeżnego regionu inoceramowego) wyróżnia się dwie, różniące się stylem budowy tektonicznej strefy. Zewnętrzna, północna, nosi nazwę strefy antyklinorialnej. Strefa synklinorialna, bardziej południowa, składa się z szeregu fałdów o kierunku północny-zachód – południowy-wschód. W ich obrębie wydzielona została duża struktura antyklinalna Wara-Kiczera, której utwory w części wschodniej kontaktują się z warstwami krośnieńskimi synkliny Nozdrzec-Liskowate. Ku południowemu-zachodowi antyklina Wary przechodzi w sfałdowaną strefę synklininalną. Budują ją warstwy krośnieńskie łęku Temeszowa (z diatomitami) oraz synkliny Gór Słonnych (bez diatomitów). Obie te jednostki rozdziela antyklina Paszowa-Wańkowa (centralna część gminy Olszanica) z widocznymi na powierzchni utworami kredy górnej. Z jednostką skolską od południa graniczy jednostka podśląska a następnie śląska. Płaszczyzna podśląska, nasunięta jest na warstwy krośnieńskie płaszczowiny skolskiej. Płaszczyzna podśląska w przekroju doliny Sanu jest wąska (50-400 m) i składa się z silnie sfałdowanych, pstrych margli węglowieckich, które otulają wysady i porożrywane bloki utworów kredy dolnej. Jednostka (płaszczyzna) śląska w rejonie nasunięcia na jednostkę podśląską (od północy) i dukielską (od południa) wykazuje silne zaangażowanie tektoniczne z widocznymi na powierzchni utworami kredowymi. W rejonie nasunięcia na płaszczowinę podśląską została wydzielona w obrębie płaszczowiny śląskiej „strefa brzeżna”. Pomędzy wypiętrzonymi strefami brzeżnymi jednostki śląskiej, jej środkową część zajmuje wielkie, podłużne, obniżenie tektoniczne, wypełnione głównie warstwami krośnieńskimi. Jest to depresyjna część jednostki śląskiej, zwana najczęściej centralną depresją karpacką. Utwory centralnej depresji składają się z szeregu wtórnie sfałdowanych i częściowo złuskowanych elementów tektonicznym o generalnym biegu północny-zachód – południowy-wschód. Przez środkową część depresji przebiega obalony ku północy fałd Czaszyn-Lutowiska oraz położona na północ od niego struktura składająca się z kilku fałdów, które ku czołu jednostki ujawniają coraz starsze poziomy fliszu „krośnieńskiego”. Osady fliszowe jednostki śląskiej charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem facjalnym, a ich profil litostratygraficzny obejmuje utwory wieku dolna kreda – paleogen.

Idąc od północy, pierwszą antyklinałą przebiegającą przez tereny gminy jest Antyklina Ropienki. Jądro jej budują trzeciorzędowe (paleogen) warstwy inoceramowe. Warstwy inoceramowe od strony północnej i południowej otoczone są łupkami podmenilitowymi i menilitowymi pochodzącymi z tego samego okresu. Obrzeżenie antykliny budują trzeciorzędowe (oligocen) piaskowce i łupki warstw krośnieńskich dolnych. Jądro Antykliny Wańkowej budują warstwy inoceramowe otoczone od północy i południa łupkami menilitowymi i podmenilitowymi. Na południe od Antykliny Wańkowej utwory starszego podłoża reprezentowane są przez piaskowce z łupkami warstw krośnieńskich dolnych tworzące szereg niewielkich antyklin i synklin. Warstwy krośnieńskie dolne reprezentowane są przez piaskowce gruboławicowe przewarstwione łupkami szarymi o różnej miąższości. Czwartorzęd reprezentowany jest przez plejstocenne i holocenne osady akumulacji rzecznej i zboczowej. Plejstocenne osady rzeczne zalegają w podłożu den dużych dolin tj. doliny Sanu i Olszanki. Reprezentowane są w spągu przez żwiry rzeczne zawierające dużo domieszki kamieni o średnicy 5-20 cm. Miąższość żwirów w tym rejonie waha się w granicach 2-5 m. W okresie plejstocenu wykształcone zostały również mady rzeczne zalegające w podłożu wysokiej terasy erozyjnej rzeki San w rejonie Zwierzynia. Plejstocenne deluwialne gliny zboczowe zalegają w stropowych partiach podłoża w obrębie stoków i zrównań wierzchołkowych. Są to zwietrzałe rozłożone i przemieszczone utwory skalne. Osady zboczowe występują w postaci glin piaszczystych, glin, glin pylastych i pyłów zawierających duże domieszki rumoszu - okruchów skalnych. Miąższość



tych osadów waha się w granicach 0,8-4,0 m, lokalnie może być większa. Osady holoceniskie reprezentowane są przez mady rzeczne zalegające w podłożu den dolinnych niewielkich dolin bocznych i w podłożu teras zalewowych i nadzalewowych. Osady te zalegają na żwirach i rumoszach rzecznych względnie bezpośrednio na wietrzelinach warstw skalnych. Miąższość ich dochodzi do 5 m.

Teren objęty opracowaniem znajduje się w obrębie dolin rzek: San i Olszanka.

Wody powierzchniowe – teren objęty projektem Zmiany Studium położony jest w obszarze dwóch jednolitych części wód powierzchniowych: Olszanka (PLRW20001222169) oraz San od Zbiornika Myczkowce do Tyrawki (PLRW200015223319). Zgodnie z obowiązującym *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 18 października 2016 r. jako załącznik do rozporządzenia (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911), Dla Olszanki został wyznaczony **typ 12: „potok fliszowy”**, a dla Sanu **typ 15: „średnia rzeka wyżynna – wschodnia”**. Typologię opracowano wg II załącznika do Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW), uwzględniając następujące parametry: wielkość powierzchni zlewni cieków, wysokość n.p.m. oraz typ podłoża.

JCWP Olszanka oraz San od Zbiornika Myczkowce do Tyrawki posiadają **status „silnie zmienionej części wód”**, charakterystyczny dla jednolitych części wód przekształconych przez człowieka, w odróżnieniu dla wód ukształtowanych przez przyrodę (naturalnych) lub przez człowieka utworzonych (sztucznych części wód).

W ocenie stanu wód za 2018 r.¹ przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie uwzględniona została tylko jedna z omawianych jednolitych części wód powierzchniowych – San od Zbiornika Myczkowce do Tyrawki i tylko w zakresie stanu chemicznego, który charakteryzował się poniżej dobrego, co w rezultacie spowodowało sklasyfikowanie jej jako JCWP o złym stanie wód. Potencjał ekologiczny nie był monitorowany, w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* został oceniony jako dobry. Celem środowiskowym dla niej będzie utrzymanie dobrego stanu ekologicznego oraz osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu chemicznego. Ponadto należy umożliwić migrację organizmów wodnych na odcinku ciek istotnego San od Tyrawki do Zbiornika Myczkowce.

Wody powodziowe – wg dostępnych danych² część terenu objętego projektem Zmiany Studium znajduje się w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią (wodami 10-letnimi – Q 10% i wodami 100-letnimi – Q 1%), natomiast cały obszar jest zagrożony wodami 500-letnimi (Q 0,2%). Zgodnie z wymogami prawnymi projekt Zmiany Studium uwzględnia położenie w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki San, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%).

Wody podziemne – teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 168 (PLGW2000168). Charakteryzuje się ona dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód³, oraz nie jest zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Ocena stanu chemicznego została sporządzona w oparciu o wartości progowe elementów fizykochemicznych określających stan chemiczny wód podziemnych odpowiadających warunkom osiągnięcia dobrego stanu chemicznego⁴. Określa parametry zanieczyszczeń, skażeń wód podziemnych. Dobry stan ilościowy oznacza, że dostępne do zagospodarowania zasoby są wyższe niż średni wieloletni pobór rzeczywisty z ujęć wód podziemnych. Należy również wykluczyć działalność człowieka powodującą wahania zwierciadła wód podziemnych. Dobry stan chemiczny wód podziemnych oznacza uzyskanie I, II lub III klasy jakości wód.

Ocena stanu ilościowego została opracowana na podstawie analizy porównawczej wielkości dostępnych do zagospodarowania zasobów wód podziemnych ze średnim wieloletnim poborem rzeczywistym z ujęć JCWPd. Stan ilościowy przedstawia wpływ poboru wody na części wód podziemnych.

¹ Raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2018 roku, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska 2019 r.

² Mapy zagrożenia powodziowego, opracowane i udostępnione przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZP

³ Dobry stan jednolitej części wód podziemnych oznacza osiągnięcie przez nią co najmniej dobrego stanu ilościowego oraz dobrego stanu chemicznego.

⁴ wg rozporządzenia z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896).



Obszar opracowania znajduje się na terenie Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych (LZWP) Zbiornik warstw krosieńskich (Sanok - Lesko)⁵, posiadającego dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne, przyjętą w 2015 r. Zbiornik nie posiada wyznaczonych obszarów najwyższej i wysokiej ochrony. Na jego terenie przeważa rolniczy i leśny charakter użytkowania.

Klimat – według podziału R. Gumińskiego tereny gminy Olszanica należą do rozległej dzielnicy klimatycznej nazywanej podkarpacką. W dzielnicy tej przeciętny okres wegetacyjny trwa ok. 206 dni. Liczba dni z pokrywą śnieżną dochodzi do 80 w roku. Natomiast liczba dni z przymrozkami mieści się w granicach 100 - 150 dni. Roczna suma opadów waha się w granicach 600 - 800 mm. Maksymalna liczba dni pogodnych dochodzi do 40 w roku. W rejonie tym dominują wiatry południowe i zachodnie. Często w zimie są wiatry typu fenowego wiejące z kierunków południowych. Wiatry te niosą cieplejsze powietrze powodujące gwałtowne ocieplenie i topnienie śniegów. Tereny gminy posiadają urozmaiconą rzeźbę i duże deniwelacje terenu, które warunkują specyficzny rozkład opadów. Występują tu tereny silnie skraplane i tereny pozostające w cieniu opadowym. Zjawisko to nie jest szczegółowo poznane. Niemniej jednak można przyjąć, że większe ilości opadów otrzymują stoki eksponowane do kierunku napływu wilgotnych mas powietrza. W tym przypadku będą to stoki o ekspozycji zachodniej, północno-zachodniej i północnej. Charakterystyczną cechą tej dzielnicy jest również bardzo duża ilość opadów w miesiącach letnich czerwiec - lipiec i minimalna ilość opadów jesienią, szczególnie w październiku. Warunki klimatu lokalnego uzależnione są od wyniesienia nad poziom morza, od rzeźby terenu i ekspozycji stoków. Biorąc pod uwagę pionową zmienność poszczególnych elementów meteorologicznych można stwierdzić, że najkorzystniejsze warunki klimatu lokalnego panują na stokach o ekspozycji dosłonecznej położonych na wysokościach do 400,00 m n.p.m. Górną granicą obszarów ciepłych jest przeważnie wysokość 600-650 m n.p.m. Powyżej tych wysokości, nawet na stokach o ekspozycji dosłonecznej, panują niekorzystne warunki klimatyczne. Lato jest krótkie, a na stokach o ekspozycji północnej przebieg temperatur jest niski i brak jest wyraźnej granicy między wiosną, latem i jesienią. Rozpatrując oddzielnie poszczególne formy morfologiczne tu występujące należy podkreślić, że najkorzystniejsze warunki klimatu lokalnego występują na stokach o nachyleniach powyżej 5 % eksponowanych w kierunku południowym, zachodnim, wschodnim, południowo-zachodnim i południowo-wschodnim położonych do wysokości 400,00 m n.p.m. Są to tereny dobrze nasłonecznione i usłonecznione, dobrze przewietrzane, o bardzo korzystnych warunkach termiczno - wilgotnościowych. Okres zalegania pokrywy śnieżnej jest krótszy w porównaniu ze stokami o ekspozycji północnej. Na stokach o ekspozycji południowej i zachodniej długość dnia jest większa. Są to więc tereny posiadające bardzo korzystne warunki dla osadnictwa, rolnictwa i sadownictwa. Mniej korzystne warunki panują na stokach o ekspozycji północnej i północno-wschodniej. Są to tereny w większości zacienione albo zacienione zupełnie. Ze względu na minimalne nasłonecznienie i usłonecznienie są to tereny wyraźnie niedogrzone (zimne), otrzymujące mniejsze ilości światła i ciepła niezbędnego do wegetacji roślin. Bardzo złe warunki klimatu lokalnego występują również w dolinach. Szczególnie w dolinach wąskich, głęboko wciętych. Takie doliny otrzymują niewielkie ilości energii słonecznej. Ponadto są to obszary spływu i stagnacji zimnych i wilgotnych mas powietrza. W ich obrębie zaznacza się wyraźna inwersja temperatur. W wąskich krętych dolinach występują też zastoiska zimnego powietrza. W dolinach częstym zjawiskiem jest wymarzanie sadów.

W obrębie terenu objętego opracowaniem mogą okresowo występować niekorzystne warunki wilgotnościowe i większe prawdopodobieństwo zalegania mgieł, ze względu na bliskie sąsiedztwo rzeki. Są to niekorzystne warunki klimatyczne dla zabudowy mieszkaniowej, ale mogą być łagodzone są przez częste przewietrzanie doliny rzeki San i doliny Olszanki.

Gleby – w rejonie gminy występują gleby o przeciętnej i słabej wartości. Dominują gleby zaliczane do klasy IVa i IVb użytków rolnych. Towarzyszą im gleby klasy V - VI. Gleby klasy III występują lokalnie w dolinach rzecznych i zajmują niewielkie powierzchnie. Są to gleby średniej jakości. Wydzielono 3 rodzaje użytków zielonych tj. użytki dobrej jakości, użytki zielone typu pastwisk i łąk górskich oraz użytki słabe. Użytki zielone dobrej jakości występują w rozległych dolinach i na stokach o mniejszych nachyleniach. Usytuowane zostały na glebach klasy IIIa - IIIb i IVa - IVb, w rejonach gdzie wody gruntowe występują najgłębiej. Użytki zielone słabe występują przeważnie w dolinach o podmokłych dnach, wytworzone zostały na słabych glebach. Użytki zielone

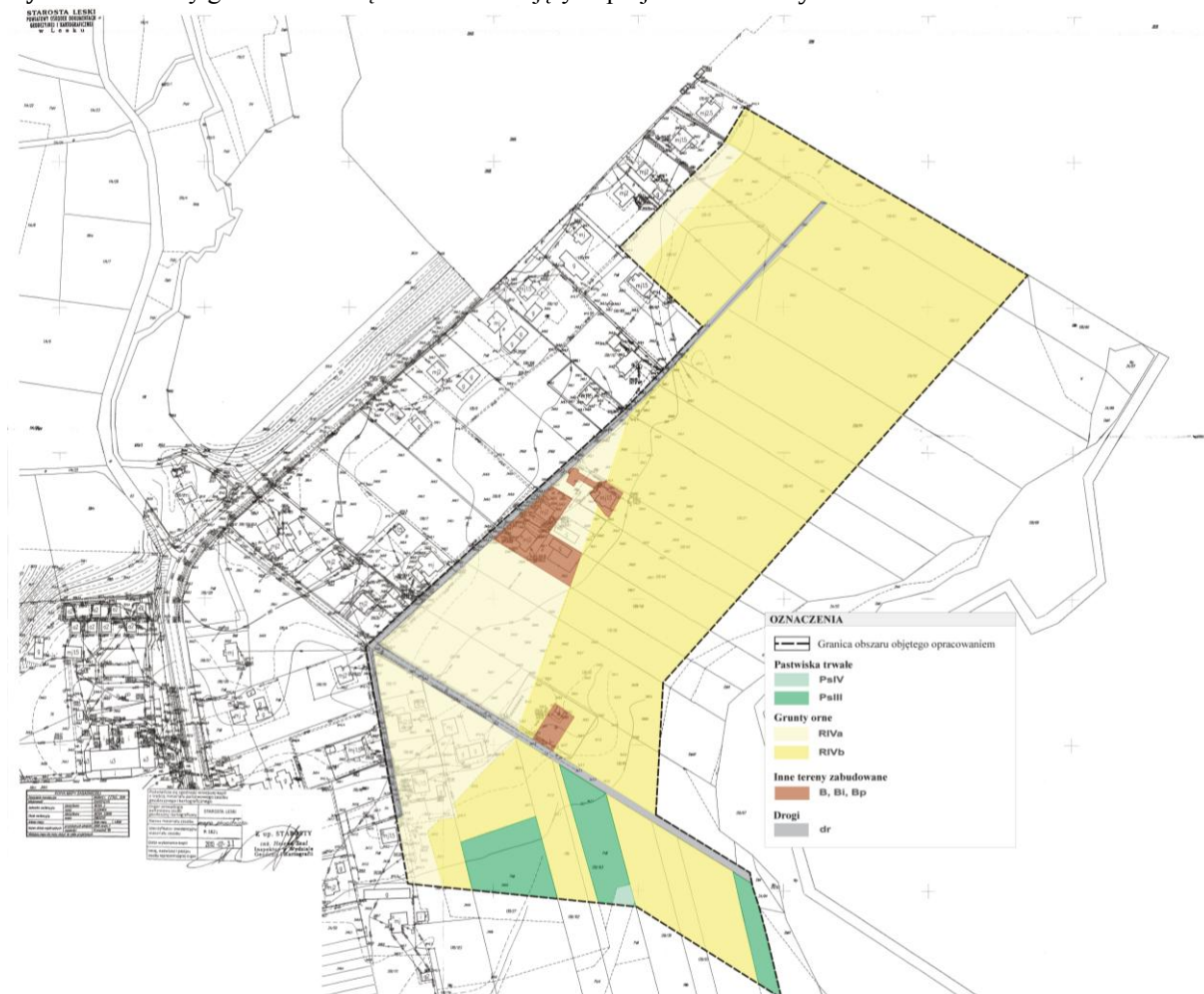
⁵Dawniej Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 431 - Zbiornik warstw Krosno (Bieszczady), ale ze względu na niespełnienie kryteriów dla GZWP – m.in. małe wartości wodoprzewodności i wydajności potencjalnych studni, nieciągłości warstwy wodonośnej, brak możliwości budowy ujęć – został przeklasyfikowany i zatwierdzony jako lokalny.



typu łąk i pastwisk górskich wytworzone zostały na stokach o dużych nachyleniach i przeważnie o ekspozycji północnej. Wytworzone zostały przeważnie na glebach dobrych klas IVa i IVb. W większości powstały w wyniku zaniechania upraw rolnych w wyższych partiach stoków. Obecnie stanowią nieużytki, względnie niezagospodarowane pastwiska.

W obrębie terenów objętych opracowaniem, wg podkładu mapowego występują grunty orne klas RIVa i RIVb, pastwiska klas PsIII i PsIV. Część terenów jest zainwestowana: zabudowa mieszkaniowa i drogi.

Rysunek 5. Klasy gruntów w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium



Zanieczyszczenie powietrza – zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie podkarpackim, Raport końcowy za rok 2017 r.*, opracowanym przez WIOŚ w Rzeszowie zanieczyszczenia gazowe objęte programem badań na terenie województwa podkarpackiego w roku 2017, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon (w kryterium ochrony zdrowia) oraz dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon (w kryterium ochrony roślin) osiągały na terenie województwa podkarpackiego, a tym samym na terenie objętym projektem Zmiany Studium, stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i ochronę roślin. Pozwoliło to na zakwalifikowanie badanego terenu pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami, dla obu kryteriów, do klasy A. W klasie tej wymagane działania dążą do utrzymania stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próby utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnie ze zrównoważonym rozwojem.

Opublikowane w Raporcie wyniki badań dotyczące powietrza atmosferycznego oraz wyniki modelowego rozkładu stężeń zanieczyszczeń w regionie wykazały ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym PM10, oraz zawartego w nim benzo(a)pirenu mierzonym w kryterium ochrony zdrowia. Tym samym w końcowej klasyfikacji strefa podkarpacka została zaliczona do klasy C, w której przewidziane jest wdrażanie Naprawczych Programów Ochrony Powietrza w zakresie PM10, a następnie monitorowanie stopnia zanieczyszczeń powietrza tym pyłem na obszarach objętych programem naprawczym. W Tabeli 1 zamieszczono wyniki klasyfikacji zanieczyszczenia powietrza w kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin w latach 2011-2017.

Tabela 1. Wyniki klasyfikacji zanieczyszczenia powietrza w kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin



Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olszanica
Prognoza oddziaływania na środowisko

Zanieczyszczenie	Wyniki klasyfikacji						
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Cel ochrona zdrowia							
Dwutlenek siarki	A	A	A	A	A	A	A
Dwutlenek azotu	A	A	A	A	A	A	A
Tlenek węgla	A	A	A	A	A	A	A
Benzen	A	A	A	A	A	A	A
Zanieczyszczenia pyłowe							
Pył zawieszony PM10	C	C	C	C	C	C	C
Pył zawieszony PM2.5	C	C	C	C	C	A	C
Zanieczyszczenia w pyłe PM10							
Arsen	A	A	A	A	A	A	A
Kadm	A	A	A	A	A	A	A
Nikiel	A	A	A	A	A	A	A
Ołów	A	A	A	A	A	A	A
Benzo(a)piren	C	C	C	C	C	C	C
Zanieczyszczenia wtórne							
Ozon	A	A	A	A	A	A	A
Cel ochrona roślin							
Dwutlenek siarki	A	A	A	A	A	A	A
Tlenki azotu	A	A	A	A	A	A	A
Ozon	A	A	A	A	A	A	A

Nieliczne źródła zanieczyszczeń powietrza znajdują się w granicach terenu objętego opracowaniem, niemniej na teren ten napływają zanieczyszczenia emitowane ze źródeł znajdujących się poza jego granicami. W obrębie terenu objętego opracowaniem zanieczyszczenie powietrza związane jest głównie z ogrzewaniem obiektów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej. Poza obszarem opracowania większe źródła zanieczyszczeń znajdują się w miejscowościach przylegających do miejscowości Zwierzyń. Emisja zanieczyszczeń nie stanowi tutaj istotnego problemu, ponieważ nie notowano przekroczeń dopuszczalnych norm stężeń średniorocznych ustanowionych dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego

Hałas komunikacyjny i zanieczyszczenia motoryzacyjne – przez teren objęty projektem Zmiany Studium nie przebiegają drogi o dużym natężeniu ruchu. Funkcjonują tu jedynie wewnętrzne drogi dojazdowe, umożliwiające sprawną komunikację pomiędzy istniejącymi obiektami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, istniejącej zabudowy zagrodowej oraz terenami rolniczymi. Ze względu na bardzo mały ruch samochodów można stwierdzić, że ruch samochodowy i zanieczyszczenia motoryzacyjne nie stanowią problemu, niemniej jaki jest wpływ zanieczyszczeń motoryzacyjnych i hałasu komunikacyjnego na teren objęty projektem Zmiany Studium można stwierdzić jedynie na podstawie rzetelnie przeprowadzonych badań.

4. Waloryzacja przyrodnicza terenu objętego znaczącym oddziaływaniem

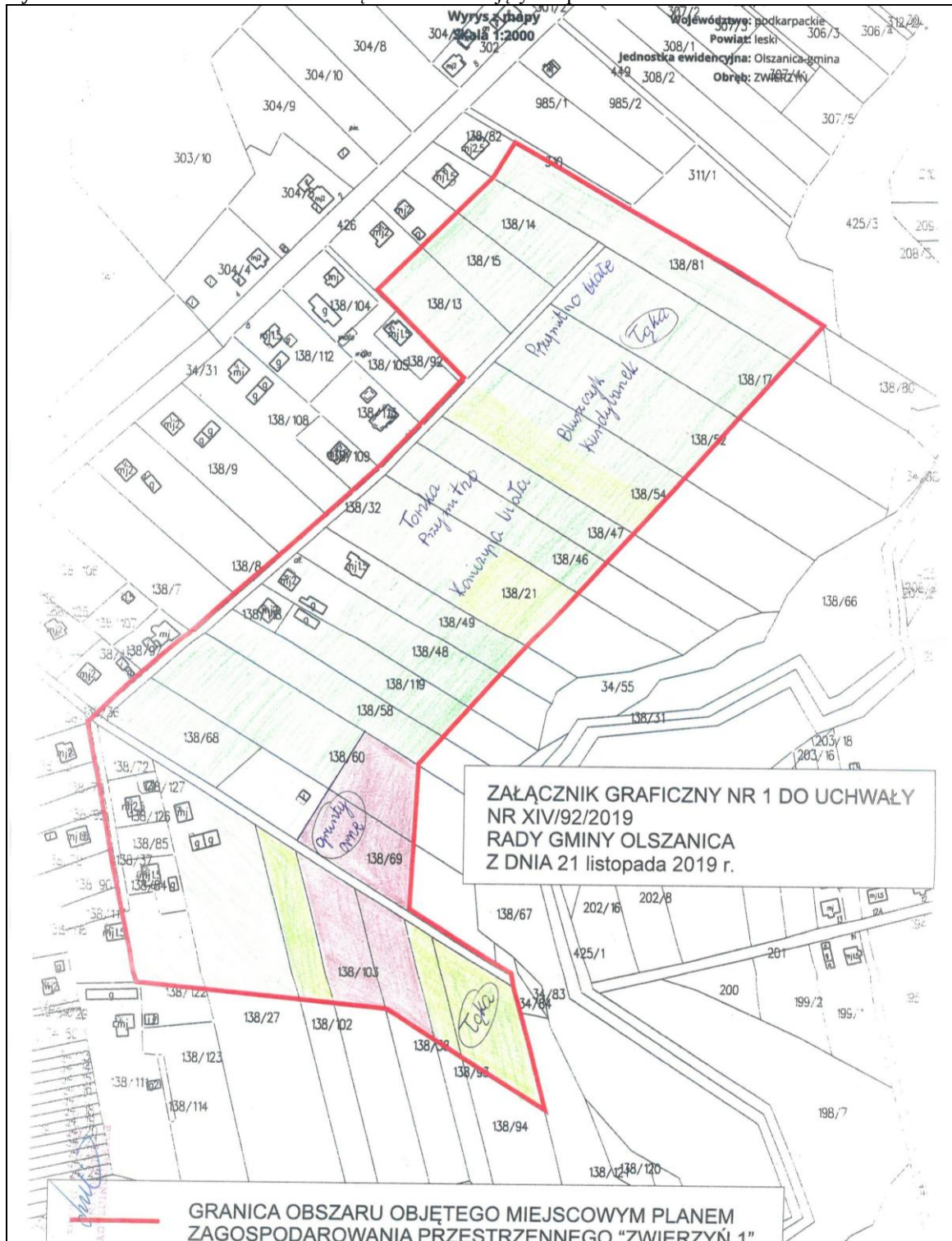
Waloryzacja przyrodnicza została opracowana specjalnie na potrzeby projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Zwierzyń 1” wykonana na zlecenie Urzędu Gminy w Olszanicy.

Teren położony jest we Wschodniobeskidzkim Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz w obszarze Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH 180013.

Na około 90% powierzchni występuje roślinność łąkowa, natomiast około 10% zajmują grunty orne. Łąki świeże użytkowane ekstensywnie charakteryzują się znacznym bogactwem gatunkowym występują na gruntach średnio wilgotnych. Są to zazwyczaj kwietne wielobarwne łąki, w których runie dominują miękkie listne trawy, głównie wiechlina łąkowa, tymotka łąkowa i kupkówka pospolita (Rysunek 6). Na powierzchni 1 ara możemy zaobserwować wiele gatunków, w tym charakterystyczne dla zespołu: przytulica krzyżowa, bodziszek łąkowy, skrzyp polny, bluszcz kurdybanek jasnota purpurowa, mniszek lekarski, szczaw kędzierzawy, perz właściwy, babka lancetowata oraz przymiotno białe, które tworzy jasno-zielone skupiska. Wartość łąki podnosi udział roślin motylkowych, z których najczęściej spotykanymi są: konieczyna biała i konieczyna łąkowa. Z innych bylin dwuliściennych na uwagę zasługuje: mniszek lekarski. Ww. obszar użytkowany jest tradycyjnie, jako łąki kośne.



Rysunek 6. Zbiorowiska roślinne w obrębie terenów objętych opracowaniem



Bezpośrednie otoczenie terenu przedstawia duży walor z uwagi na obecność dużych ssaków o charakterze istotnym w kontekście obszarów Natura 2000 – Ostoja Góry Słonne PLH180013 oraz Dorzecze Górnego Sanu PLH180021.

W obszarze Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013 stwierdzono występowanie 5 siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 10 gatunków z II jej załącznika. Obszar ważny dla zachowania m.in. siedliska 9170 (grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne), a także 9130 i 9180. Bogata flora roślin naczyniowych, w tym wiele wschodniokarpackich gatunków, występujących tu na skraju zasięgu. Ważna ostoja fauny leśnej, w tym dużych drapieżników. Rzeki o naturalnym charakterze są m.in. ostoją gatunków ryb z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG



Fot. 1. Łąki powstałe na gruntach ornych



Fot. 2. Tereny uprawiane rolniczo

Ostoja „Dorzecze Górnego Sanu” jest miejscem występowania wielu cennych z przyrodniczego punktu widzenia gatunków ryb. Stwierdzono tu ponad 30 gatunków ryb, w tym dziewięć gatunków ryb objętych ochroną gatunkową: minóg strumieniowy, kielb Kesslera, kielb białopłetwy, piekielnica, różanka, głowacz białopłetwy, głowacz przegopłetwy, koza, śliz. Z ryb wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występują (lub bardzo prawdopodobne jest występowanie): minóg strumieniowy, kielb białopłetwy, kielb Kesslera, boleń, brzanka, głowacz białopłetwy, różanka, łosoś, koza. Zlewnia Sanu poniżej zapory w Myczkowcach objęta jest krajowym programem restytucji ryb wędrownych: łososią atlantyckiego, troci wędrownej i certy. Ze względu na swe walory środowiskowe San uznany jest za najważniejsze miejsce tarliskowe anadromicznych ryb wędrownych w karpackiej części dorzecza Wisły. Ostoja „Dorzecze Górnego Sanu” jest uzupełnieniem systemu ostoji obejmujących również pozostałe niżej położone odcinki Sanu - Rzeka San i Dolny San. Dzięki temu San stanie się niezwykle ważnym elementem w ochronie ichtiofauny w Karpatach. Omawiany odcinek Sanu należy wg klasyfikacji zaproponowanej przez Starmacha do „krajiny brzany”. W rzekach zaliczanych do tej strefy dominującym gatunkami są reofilne karpiowate, a szczególnie brzana, świnka i kleń. Zmiany wywołane funkcjonowaniem hydroelektrowni na Sanie spowodowały, że charakter ichtiofauny uległ zmianie. W górnej części Sanu od zapory w Myczkowcach do ujścia Oslawy dominują lipień i pstrąg potokowy. Liczne są ryby karpiowate: kleń, jelec, brzanka, strzebla potokowa. W niżej płynących odcinkach wzrasta liczebność klenia, coraz liczniejsze są piekielnica, świnka, brzana, ukleja i kielb.

Szczegóły dotyczące siedlisk i gatunków występujących w ww. obszarach Natura 2000 umieszczono w Tabeli 2.

Nie stwierdzono, aby teren objęty opracowaniem stanowił miejsca gniazdowania ptaków oraz miejsca rozrodu zwierząt (gatunki priorytetowe, gatunki chronione).

Niemniej jednak nie można wykluczyć, że na terenie objętym opracowaniem nie przebywają czasowo zwierzęta objęte ochroną gatunkową.

5. Ocena oddziaływania skutków realizacji projektu Zmiany Studium na stan wód powierzchniowych i podziemnych

5.1. Identyfikacja jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych wraz ze wskazaniem dla nich celów środowiskowych

Teren objęty projektem Zmiany Studium położony jest w obszarze dwóch jednolitych części wód powierzchniowych: **Olszanka PLRW20001222169** oraz **San od Zbiornika Myczkowce do Tyrawki PLRW20001522319**. Zgodnie z obowiązującym *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 18 października 2016 r. jako załącznik do rozporządzenia (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911), dla Olszanki został wyznaczony **typ 12: „potok fliszowy”**, a dla Sanu **typ 15: „średnia rzeka wyżynna – wschodnia”**. Typologię opracowano wg II załącznika do Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW), uwzględniając następujące parametry: wielkość powierzchni zlewni cieków, wysokość n.p.m. oraz typ podłoża.

JCWP Olszanka oraz San od Zbiornika Myczkowce do Tyrawki posiadają **status „silnie zmienionej części wód”**, charakterystyczny dla jednolitych części wód przekształconych przez człowieka, w odróżnieniu dla wód ukształtowanych przez przyrodę (naturalnych) lub przez człowieka utworzonych (sztucznych części wód).

Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, zostały opracowane zgodnie z art. 4 RDW, uwzględniając wartości graniczne wskaźników biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych określających stan ekologiczny oraz wskaźników chemicznych określających stan chemiczny, odpowiadające warunkom osiągnięcia dobrego stanu.



Celem środowiskowym dla wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu JCWP tak, aby osiągnąć co najmniej dobry stan chemiczny wód oraz co najmniej dobry stan ekologiczny, a dla części wód silnie zmienionych oraz sztucznych – co najmniej dobry potencjał ekologiczny. Przy określaniu celów środowiskowych przyjmuje się również warunek nie pogorszenia obecnego stanu wód.

W ocenie stanu wód za 2018 r.⁶ przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie uwzględniona została tylko jedna z omawianych jednolitych części wód powierzchniowych – San od Zbiornika Myczkowce do Tyrawki i tylko w zakresie stanu chemicznego, który charakteryzował się poniżej dobrego, co w rezultacie spowodowało sklasyfikowanie jej jako JCWP o złym stanie wód. Potencjał ekologiczny nie był monitorowany, w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* został oceniony jako dobry. Celem środowiskowym dla niej będzie utrzymanie dobrego stanu ekologicznego oraz osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu chemicznego. Ponadto należy umożliwić migrację organizmów wodnych na odcinku ciekę istotnego San od Tyrawki do Zbiornika Myczkowce.

Jednolita część wód powierzchniowych Olszanica nie była monitorowana w 2018 r. W *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* został dla niej stwierdzony dobry potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny. Celem środowiskowym będzie utrzymanie jej dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego.

Dla obszarów chronionych występujących na terenie jednolitych części wód powierzchniowych celem jest osiągnięcie norm i celów wynikających z przepisów szczególnych, na podstawie których zostały one utworzone.

Jednolita część wód powierzchniowych San od Zbiornika Myczkowce do Tyrawki znajduje się w wykazie JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia⁷. Jej stan nie jest zagrożony pogorszeniem. Jednolita część wód powierzchniowych Olszanica nie znajdują się w takim wykazie. Obie JCWP nie są przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. W ich obrębie dotrzymane zostały wymagania dla obszarów narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Terytorium całej Polski znajduje się w zasięgu obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych. Teren objęty projektem Zmiany Studium częściowo objęty jest Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych (aglomeracja Myczkowsce).

Dla obszarów chronionych ze względu na ochronę gatunków lub siedlisk przyrodniczych, cele środowiskowe zawarte są w dokumencie tworzącym daną formę ochrony przyrody⁸. Według załącznika nr 3 do *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, w obrębie JCWP Olszanica występują 4 obszary chronione: REZ811 Bobry w Uhercach (rezerwat przyrody), PK87 Park Krajobrazowy Gór Słonnych, Góry Słonne PLB180003, Ostoja Góry Słonne PLH180013. Na terenie JCWP San od Zbiornika Myczkowce do Tyrawki znajduje się 7 obszarów chronionych: REZ814 Przełom Sanu pod Grodziskiem, PK87 Park Krajobrazowy Gór Słonnych, Góry Słonne PLB180003, Rzeka San PLH180007, Ostoja Góry Słonne PLH180013, Dorzecze Górnego Sanu PLH180021, Sanisko w Bykowcach PLH180045. W obszarze opracowania występuje jeden z nich – Ostoja Góry Słonne PLH180013. Przedmiotem ochrony jest tutaj siedlisko 91E0 czyli: łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae* olsy źródłiskowe), a także: wydra europejska (*Lutra lutra*), kumak górski (*Bombina orientalis*), traszka karpicka (*Triturus cristatus*), brzana peloponeska (*Barbus peloponnesius*), głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*), minóg (*Eudontomyzon sp.*), biegacz gruzełkowaty (*Carabus variolosus*).

Omawiane jednolite części wód powierzchniowych **nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych**, wobec tego nie ma potrzeby przyjmowania dla nich ewentualnych derogacji.

Teren objęty projektem Zmiany Studium znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 168 (PLGW2000168). Charakteryzuje się ona dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód⁹, oraz nie jest zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

⁶ Raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2018 roku, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska 2019 r.

⁷ JCW dostarczająca średnio powyżej 100 m³ na dobę

⁸ Obszary Natury 2000, obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe, parki narodowe, rezerваты przyrody.

⁹ Dobry stan jednolitej części wód podziemnych oznacza osiągnięcie przez nią co najmniej dobrego stanu ilościowego oraz dobrego stanu chemicznego.



Ocena stanu chemicznego została sporządzona w oparciu o wartości progowe elementów fizykochemicznych określających stan chemiczny wód podziemnych odpowiadających warunkom osiągnięcia dobrego stanu chemicznego¹⁰. Określa parametry zanieczyszczeń, skażeń wód podziemnych.

Ocena stanu ilościowego została opracowana na podstawie analizy porównawczej wielkości dostępnych do zagospodarowania zasobów wód podziemnych ze średnim wieloletnim poborem rzeczywistym z ujęć JCWPd. Stan ilościowy przedstawia wpływ poboru wody na części wód podziemnych.

Zgodnie z art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 38e ust. 1 ustawy – Prawo wodne¹¹ **celem środowiskowym dla JCWPd jest:**

- zapobieganie dopływowi lub ograniczanie wprowadzania zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód tak, aby osiągnąć ich dobry stan.

Tak więc celem środowiskowym dla JCWPd 168 jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego. Dobry stan ilościowy oznacza, że dostępne do zagospodarowania zasoby są wyższe niż średni wieloletni pobór rzeczywisty z ujęć wód podziemnych. Należy również wykluczyć działalność człowieka powodującą wahania zwierciadła wód podziemnych. Dobry stan chemiczny wód podziemnych oznacza uzyskanie I, II lub III klasy jakości wód.

Na terenie objętym opracowaniem nie są wyznaczone obszary ochrony dla wód podziemnych ujmowanych na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

5.2. Przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną

Zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków bytowych, odprowadzanie wód opadowych należy realizować zgodnie z zasadami obsługi w zakresie infrastruktury technicznej przedstawionymi w projekcie Zmiany Studium, tj.:

- kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują realizację studni głębinowych i kopanych oraz docelowo budowę sieci wodociągowej dla obszaru objętego zmianą
- docelowo ustala się realizację sieci kanalizacji sanitarnej zakończonej oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Uherce Mineralne, tymczasowo dopuszcza się lokalizację szczelnych, bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe i okresowe wywożenie ścieków do oczyszczalni

W projekcie Zmiany Studium wprowadzone zostały również następujące nakazy dotyczące:

- zapewnienia kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, z bezwzględnym zachowaniem wymogów prawnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni,
 - zmniejszania emitowanych zanieczyszczeń ze wszystkich obiektów istniejących na obszarach poprzez instalowanie urządzeń redukujących, ich prawidłową eksploatację oraz eliminowanie paliw nieodpowiedniej jakości,
- oraz zakaz sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające.

W związku z tym, że sposoby odprowadzania ścieków i zaopatrzenia w wodę są zgodne z obowiązującym prawem i zapewniają prawidłową gospodarkę wodno-ściekową na terenach objętych projektem Zmiany Studium w prognozie nie proponuje się innych rozwiązań dotyczących gospodarki wodno-ściekowej.

Proponuje się jednak, aby ewentualna realizacja podłączenia sieci kanalizacyjnej była prowadzona jednocześnie z budową podłączenia sieci wodociągowej.

5.3. Wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mieć wpływ na cele środowiskowe jednolitych części wód

Przedstawiony w projekcie Zmiany Studium sposób zagospodarowania przestrzennego nie stanowi zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych. Przy zagospodarowaniu terenu objętego projektem Zmiany Studium należy uwzględnić położenie w granicach obszaru Natura 2000 - Ostoja

¹⁰ Według rozporządzenia z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896).

¹¹Dz. U. z 2016 r. poz. 352 ze zm.



Góry Słonne, Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a także Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych – Zbiornika Warstw Krośnieńskich Nr 431 (Sanok-Lesko) i obszaru szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki San (teren oznaczony na rysunku Studium jako ZZ) poprzez wprowadzenie terenów zieleni rekreacyjnej (ZR).

5.4. Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Zmiany Studium mających wpływ na cele środowiskowe

W projekcie Zmiany Studium zostały wprowadzone następujące ustalenia:

„Dla zachowania wysokich walorów krajobrazowych Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz celem zapewnienia względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych wprowadzono następujące nakazy i zakazy.

„Nakazuje się:

- wprowadzenie wzmożonego nadzoru w zakresie ładu przestrzennego i dyscypliny budowlanej,
- zapewnienie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, z bezwzględnym zachowaniem wymogów prawnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- zmniejszanie emitowanych zanieczyszczeń ze wszystkich obiektów istniejących na obszarach poprzez instalowanie urządzeń redukujących, ich prawidłową eksploatację oraz eliminowanie paliw nieodpowiedniej jakości,
- ograniczenie wycinania drzew i krzewów zwłaszcza rosnących w kompleksach zadrzewień śródpolnych oraz nad brzegami rzek i potoków.

Zakazuje się:

- realizacji działalności gospodarczej i takich form użytkowania terenu, które mogłyby zniszczyć lub zmienić w istotny sposób naturalny krajobraz,
- sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające.”

oraz

- „na obszarze objętym zmianą Studium należy uwzględnić położenie w granicach Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych – Zbiornika Warstw Krośnieńskich Nr 431 (Sanok-Lesko), poprzez ustalenia zawarte w tekście Studium;
- na obszarze objętym zmianą Studium należy uwzględnić położenie w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki San, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego wskazującymi obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%), oznaczonego na rysunku Studium szrafem i symbolem ZZ, poprzez wprowadzenie terenów zieleni rekreacyjnej (ZR).”

a także:

„W strefie obejmującej zasoby środowiska przyrodniczego preferuje się:

- prowadzenie działalności w zakresie gospodarki przestrzennej gminy z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska i walorów krajobrazowych wg obowiązujących unormowań prawnych, a szczególnie dotyczących terenów prawnie chronionych:
 - Parku Krajobrazowego Gór Słonnych utworzonego Rozporządzeniem Wojewody Krośnieńskiego w 1992 r.,
 - Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu utworzonego Rozporządzeniem Wojewody Krośnieńskiego w 1998 r.,
 - Rezerwatu Przyrodniczego „Bobry w Uhercach” /*środowisko bytowania bobra europejskiego*/ utworzonego w 1994 r.,
 - Obszaru Natura 2000 - Ostoja Góry Słonne zlokalizowanego na obszarze objętym zmianą studium”

Teren oznaczony na rysunku projektu Zmiany Studium szrafem i symbolem ZZ, położony w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki San, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) należy zagospodarować zgodnie z przepisami szczególnymi, w związku z tym w projekcie Zmiany Studium w obrębie terenów zalewowych została wyznaczona zieleń rekreacyjna (ZR).



5.5. Ocena wpływu realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium na wskazane cele środowiskowe i wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania

Ustalenia projektu Zmiany Studium nie przewidują rozwiązań mających negatywny wpływ na cele środowiskowe.

Na etapie prowadzenia prac budowlanych na wyznaczonych terenach: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną (1MNR, 2MNR, 3MNR) czy dróg dojazdowych 1KDD i 2KDD przewiduje się negatywny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne (gruntowe), krótkotrwały, ograniczony do czasu trwania robót budowlanych. Wszelkie prace budowlane, również te, które będą prowadzone w obrębie terenów zieleni rekreacyjnej (1ZR, 2ZR, 3ZR), należy prowadzić w sposób zapewniający utrzymanie stosunków wodnych i wykluczający przenikanie zanieczyszczeń do wód gruntowych.

Na poszczególnych działkach wyznaczonych terenów 1MNR, 2MNR, 3MNR udział terenów biologicznie czynnych nie może być mniejszy niż 20% powierzchni działki.

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią (ZZ) jest wyznaczona zieleń rekreacyjna (ZR). Na terenach tych powinien obowiązywać zakaz lokalizacji zabudowy.

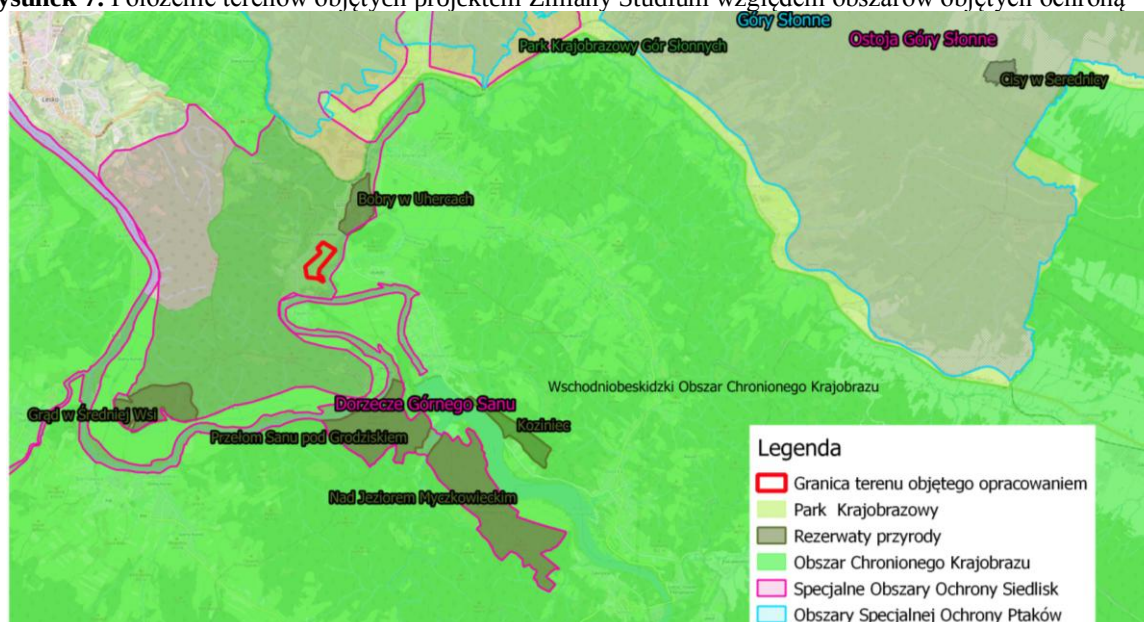
Ustalenia zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej dotyczącej gospodarki wodnej spełniają warunki ochrony dla obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych i przemysłowych. Ścieki mają być odprowadzane do oczyszczalni ścieków, tymczasowo dopuszcza się ich gromadzenie w szczelnych, bezodpływowych zbiornikach i okresowo wywożonych do oczyszczalni. W zakresie elektroenergetyki zaleca się wspomaganie źródeł konwencjonalnych mikroinstalacji OZE, a w zakresie zaopatrzenia w ciepło preferuje się stosowanie rozwiązań pozwalających minimalizować „niską emisję” zanieczyszczeń do powietrza (np. poprzez preferowanie wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła w indywidualnych systemach grzewczych), które pozwalają minimalizować „niską emisję” i w sposób pośredni wpływać na lepszą jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Podobnie, w sposób pośredni pozytywny, wpływać będzie realizacja ustaleń w zakresie gospodarki odpadami prowadzona zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy Olszanica.

Należy również wprowadzić działania wynikające z *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* polegające na konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej, w tym realizację *Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych* (dla części obszaru opracowania aglomeracja Myczkowce). Ponadto należy zapewnić dostęp do informacji oraz sprawozdawczość z zakresu korzystania z wód.

6. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Zmiany Studium, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55)

Teren objęty projektem Zmiany Studium położony jest we Wschodniobeskidzkim Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz w obszarze Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013.

Rysunek 7. Położenie terenów objętych projektem Zmiany Studium względem obszarów objętych ochroną





Ustalenia projektu Zmiany Studium nie naruszają przestrzennie terenów parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

6.1. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2, ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55)

Tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się obszarze Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013 oraz w obrębie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium nie stwierdzono występowania pomników przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

Ochrona przyrody, zgodnie z art. 2 ust 1 ustawy o ochronie przyrody, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- **dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów** – tereny objęte projektem Zmiany Studium to tereny w części zainwestowane zgodnie z obowiązującym Studium. W celu zrównoważonego użytkowania w projekcie Zmiany Studium została wprowadzona tereny zieleni rekreacyjna, a w obrębie terenów zabudowy ustalono min. powierzchnię terenów, która powinna pozostać biologicznie czynna (min. 20% powierzchni działki);
- **roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową** – w celu zachowania gatunków roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową w projekcie Zmiany Studium wprowadzono tereny zieleni rekreacyjnej, a w obrębie terenów zabudowy ustalono min. powierzchnię terenów, która powinna pozostać biologicznie czynna (min. 20% powierzchni działki);
- **zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia** – tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się w części na obrzeżach korytarzy ekologicznych tj. wyznaczonego w obowiązującym Studium i korytarza migracji dużych ssaków ujętego w opracowaniu ZBS PAN pt. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i In. 2005, aktualizacja 2012). Zawężenie ww. korytarzy ekologicznych nie spowoduje ich przegradzania, przerwania, a ich drożność zostanie zachowana. Od strony wschodniej i południowej projekt Zmiany Studium wyznacza tereny zieleni rekreacyjnej, które mogą pełnić rolę korytarzy ekologicznych;
- **siedlisk przyrodniczych** – w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium nie stwierdzono priorytetowych siedlisk przyrodniczych objętych ochroną. Na części gruntów ornych znajdują się łąki świeże, ale w dokumentacji *Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Góry Słonne* (str. 102) miejscowość Zwierzyń nie jest wymieniona, jako miejscowość, na terenie której zidentyfikowano łąki świeże 6510. Należy nadmienić, że na gruntach ornych w każdej chwili może być prowadzona uprawa, niemniej biorąc pod uwagę postępujący proces zarzucania gospodarowania możliwe jest zarastanie obecnych siedlisk. Należy również zaznaczyć, że roślinność łkowa jest koszona i podsiewana;
- **siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów** – w obrębie terenu objętego projektem Zmiany Studium nie stwierdzono występowania siedlisk zagrożonych wyginięciem;
- **tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt** – w obszarze objętym projektem Zmiany Studium nie ma pomników przyrody żywej i nieożywionej, a także kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
- **krajobrazu** – dla ochrony walorów krajobrazowych w projekcie Zmiany Studium określono kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, wprowadzono zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego, kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. W celu podniesienia walorów terenu objętego projektem Zmiany Studium wyznaczono tereny zieleni rekreacyjnej. Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową z funkcją agroturystyczną znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już



- zabudowanych i w części przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym Studium. Realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie będzie powodować rozproszenia zabudowy;
- **zieleni w miastach i wsiach** – w obrębie obszaru objętego projektem Zmiany Studium nie występują tereny zieleni wiejskiej. Zostały wyznaczone tereny zieleni rekreacyjnej, która może być wykorzystywana, jako zieleń ogólnodostępna, przy czym ewentualne uzupełnienie zieleni powinno odbywać się w dostosowaniu do warunków siedliskowych);
 - **zadrzewień** – w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium znajdują pojedyncze zadrzewienia, praktycznie są to głównie drzewa i krzewy owocowe lub tuje fragmentarycznie nasadzone wzdłuż jednej z istniejących dróg dojazdowych (część południowa terenu objętego projektem Zmiany Studium). Zadrzewienia znajdują się głównie poza terenem objętym opracowaniem oraz we wschodniej części przeznaczonej pod zieleń rekreacyjną. W obrębie wyznaczonych terenów zieleni rekreacyjnej zostaną wprowadzone nowe zadrzewienia, co podniesie atrakcyjność przyrodniczą terenu objętego projektem Zmiany Studium. Nasadzeń różnego rodzaju drzew i krzewów należy się spodziewać w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz zabudowę zagrodową z funkcją agroturystyczną. Będą to głównie drzewa i krzewy owocowe i ozdobne.

6.2. Wnioskowanie, czy ustalenia projektu Zmiany Studium zapewniają realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art. 2, ust. 2 ustawy o ochronie przyrody

Zgodnie z art. 2, ust. 2 ustawy o ochronie przyrody celem ochrony przyrody jest:

- **utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów** – nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium nie zostały utrzymane procesy ekologiczne i stabilność ekosystemów. W projekcie Zmiany Studium zostały wyznaczone tereny zieleni rekreacyjnej, co będzie miało korzystny wpływ na utrzymanie procesów ekologicznych i stabilność ekosystemów;
- **zachowanie różnorodności biologicznej** – w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium, zostały wyznaczone tereny zieleni rekreacyjnej, co będzie miało korzystny wpływ na zachowanie różnorodności biologicznej, a nawet różnorodność zostanie wzbogacona. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną została określona powierzchnię, jaka powinna pozostać biologicznie czynna (min. 20% powierzchni działki);
- **zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego** – w obszarze objętym projektem Zmiany Studium nie występują elementy geologiczne i paleontologiczne;
- **zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony** – nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium nie została zapewniona ciągłość istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami. W celu zapewnienia ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów zostały wyznaczone tereny zieleni rekreacyjnej oraz została określona min. powierzchnię, jaka powinna pozostać biologicznie czynna (min. 20% powierzchni działki). Tereny zieleni rekreacyjnej zostały wyznaczone w części wschodniej i południowej terenów objętych projektem Zmiany Studium. Tereny te mogą pełnić rolę korytarza ekologicznego;
- **ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień** – dla ochrony walorów krajobrazowych w projekcie Zmiany Studium zostały określone kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, wprowadzono zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego, kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. W celu podniesienia walorów terenu objętego projektem Zmiany Studium wyznaczono tereny zieleni rekreacyjnej. Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową z funkcją agroturystyczną znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zabudowanych i w części przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym Studium. Realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie będzie powodować rozproszenia zabudowy;
- **utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody** – w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium stwierdzono występowanie łąk świeżych, ale łąki te powstały na gruntach ornych. Wyznaczenie terenów zieleni powinno sprzyjać utrzymaniu siedlisk przyrodniczych. Należy zaznaczyć, że w dokumentacji *Planu zadań ochronnych dla obszaru*



Natura 2000 Ostoja Góry Słonne (str. 102) miejscowość Zwierzyń nie jest wymieniona, jako miejscowość, na terenie której zidentyfikowano łąki świeże 6510;

- **kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody** – nie jest przedmiotem ustaleń projektu Zmiany Studium.

6.3. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na ochronę przyrody i cele utworzenia Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu funkcjonującego na mocy uchwały nr XLVIII/998/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. ze zm.

Poniżej przeprowadzono analizę wpływu ustaleń projektu Zmiany Studium na przyrodę Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz cele utworzenia tej formy ochrony przyrody.

Tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych i obejmują część terenów, które w obowiązującym Studium zostały przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową. Projekt Zmiany Studium wprowadzenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną (1MR, 2MR, 3MR), tereny dróg dojazdowych (1KDD i 2KDD) oraz tereny zieleni rekreacyjnej (1ZR, 2ZR, 3ZR).

Zgodnie z Art.23.1. ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. 2020, poz. 55): *Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz oraz zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.*

Nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium zostały ograniczone możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. Możliwości wypoczynku zostaną rozszerzone o wypoczynek w gospodarstwach agroturystycznych, tereny zostaną wzbogacone o zielen rekreacyjną, co podniesie walory krajobrazowe tych terenów. W celu ochrony walorów krajobrazowych w projekcie Zmiany Studium zostały ustalone: kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk, kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej, kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej, poza tym tereny zabudowy zostały wyznaczone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zabudowanych. Tereny objęte projektem Zmiany Studium są w części zabudowane. Realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie spowoduje rozproszenia zabudowy.

Niewielka, zewnętrzna część korytarza ekologicznego wyznaczonego dla dużych ssaków zostanie przeznaczona pod zabudowę, ale też pod zielen rekreacyjną. Niewielkie uszczuplenie zewnętrznych terenów korytarza ekologicznego nie spowoduje przerwania jego ciągłości ani nie ograniczy znacząco jego drożności, tym bardziej, że od strony zabudowy został wyznaczony pas zieleni rekreacyjnej 2ZR i 3ZR (patrz Rysunek 9).

6.4. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Zmiany Studium spowodują naruszenie zakazów obowiązujących w granicach Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

W Uchwale Nr XLVIII/998/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z dnia 23 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 1951 ze zm.) ustalono ekosystemy, które powinny być objęte ochroną czynną. Zaliczono do nich:

- półnaturalne łąki kośne, należące głównie do rzędów Molinietalia i Arrhenatheretalia,
- półnaturalne pastwiska, należące głównie do rzędów Molinietalia i Arrhenatheretalia.

Ochrona czynna ww. ekosystemów winna być realizowana głównie poprzez ekstensywne użytkowanie.

W obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium znajdują się łąki świeże, które powstały na gruntach ornych w wyniku zaprzestania uprawy. Łąki te są koszone i podsiewane. W dokumentacji *Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Góry Słonne* (str. 102) miejscowość Zwierzyń nie jest wymieniona, jako miejscowość, na terenie której zidentyfikowano łąki świeże 6510.

W ww. Uchwale w § 3. 1. zostały wprowadzone następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego



ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.)²⁾, z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody – przedmiotem projektu Zmiany Studium jest wyznaczenie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową z funkcją agroturystyczną (1MNR, 2MNR, 3MNR), drogi dojazdowe (1KDD i 2KDD) oraz zieleń rekreacyjną (1ZR, 2ZR, 3ZR). W rozporządzeniu z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) w § 3.1 pkt 55 wymieniona jest zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą. Tereny 1MNR i 2MNR przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową z funkcją agroturystyczną mają powierzchnię większą niż 2,0 ha, więc należą do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W pkt 62 wymienione są drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km. Nie przewiduje się, aby długość poszczególnych dróg przekroczyła 1 km. Zgodnie z przytoczonymi przepisami nie są to przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;

- 2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką – projekt Zmiany Studium nie przewiduje takich działań;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych – projekt Zmiany Studium nie przewiduje takich działań;
- 4) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: linii brzegów rzek:
 - San, Ośława, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1a i 1b, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych – tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się w odległości większej niż 100 m od rzeki San,
 - zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodno-prawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej – nie dotyczy;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsłkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych – nie przewiduje się takich prac;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka – nie przewiduje się takich działań;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych – nie przewiduje się takich działań.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 nie narusza lokalizacji obiektów budowlanych wskazanych w: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i ostatecznych decyzjach administracyjnych, obowiązujących w dniu 20.11.2010 r. – tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się w większej odległości niż 100 m od rzeki San.

3. Strefa wyłączona z zabudowy na podstawie zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, może podlegać ograniczeniu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w ramach uzgodnień z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli nie wpłynie to znacząco negatywnie na ochronę przyrody Obszaru.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 4) nie dotyczy:

- 1) terenów ogólnodostępnych kąpielisk i plaż wyznaczonych na podstawie odrębnych przepisów oraz przystani wodnych;
- 2) odbudowy, nadbudowy i rozbudowy obiektów budowlanych w granicach zabudowanej budynkiem działki budowlanej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu



i zagospodarowaniu przestrzennym, pod warunkiem niezmnieszenia dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód, ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce;

- 3) siedlisk rolniczych w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty służące do prowadzenia gospodarstwa rolnego lub agroturystyki do 10 miejsc noclegowych, pod warunkiem niezmnieszenia dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce.

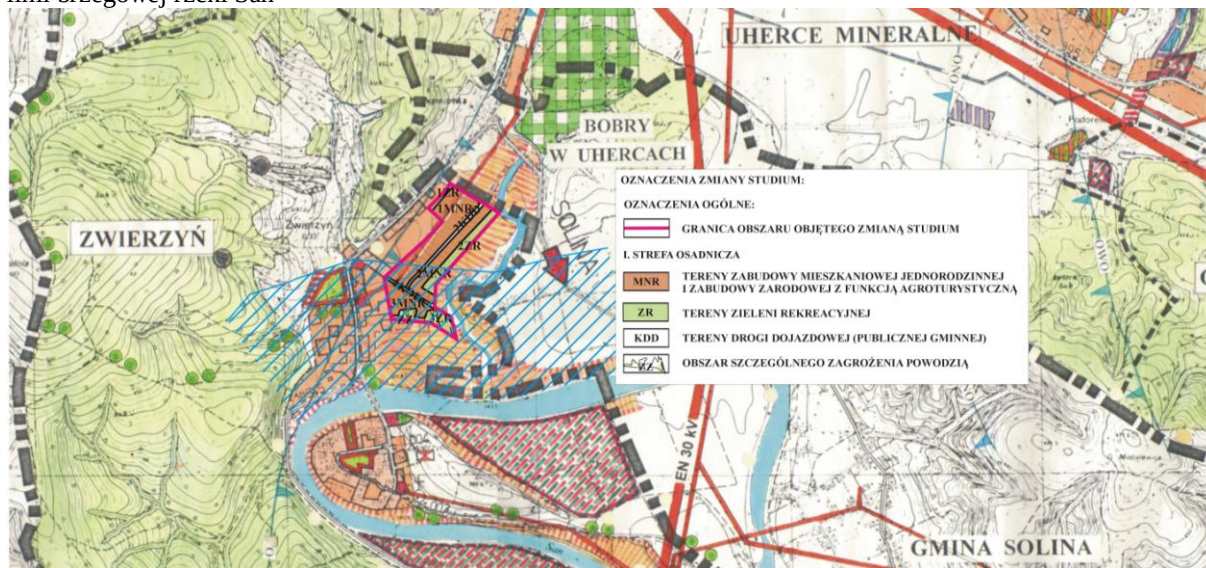
5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 2) nie dotyczy:

- 1) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego,
- 2) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym,
- 3) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia.

6. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt 1) obowiązuje na obszarze:

- 1) 500 m od linii brzegów rzeki San, 100 m od linii brzegów rzeki Oślawa, zgodnie z załącznikami mapowymi nr 1a- 1b,
- 2) udokumentowanych złóż geologicznych.

Rysunek 8. Położenie terenów objętych projektem Zmiany Studium względem 500 m pasa wyznaczonego od linii brzegowej rzeki San



Biorąc pod uwagę położenie terenów objętych projektem Zmiany Studium oraz 500 m obszar od linii brzegowej rzeki San należy stwierdzić, że powierzchnia terenów 1MNR, 2MNR, 3MNR przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową z funkcją agroturystyczną w poszczególnych konturach znajdujących się w pasie 500 m od linii brzegowej rzeki San nie powinna przekroczyć 2 ha.

7. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 1) nie dotyczy:

- 1) realizacji przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, uzgodnionych z właściwym organem ochrony środowiska w ramach postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 2) rozbudowy, przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz realizacji przedsięwzięć w istniejących obiektach budowlanych.

8. Zakazy, o których mowa w ust.1 pkt. 2), 5), 6) nie dotyczą:

- 1) realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody



- wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru,
- 2) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
 - 3) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody.

9. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 3) nie dotyczy:

- 1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
 - 2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;
 - 3) zadrzewień rosnących na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1m od ich granic.
10. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 9 nie dotyczy drzew o parametrach określonych w zał. Nr 4 niniejszej uchwały oraz siedlisk priorytetowych wymienionych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie będzie powodowała naruszenia zakazów obowiązujących w granicach Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, przy czym wyjątek mogą stanowić 1MNR i 2MNR. Uszczegółowienie zagospodarowania ww. terenów nastąpi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

6.5. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Zmiany Studium wpłyną negatywnie na ochronę przyrody oraz cele utworzenia Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody obszar chronionego obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

W celu zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem w projekcie Zmiany Studium została wyznaczona, oprócz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną, co będzie zaspokajać ewentualne potrzeby związane z turystyką i wypoczynkiem.

Ze względu na wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych nie przewiduje się rozproszenia zabudowy i zostanie wprowadzony ład przestrzenny.

Projekt Zmiany Studium obejmuje tereny w części zabudowane i w części przeznaczone pod zabudowę w obowiązującym Studium. Są to głównie grunty orne. Część terenów przeznaczonych w projekcie Zmiany Studium pod zabudowę obejmuje zewnętrzne tereny korytarza ekologicznego wyznaczonego w obowiązującym Studium oraz zewnętrzne tereny korytarza wyznaczonego dla dużych ssaków.

W wyniku realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium ww. korytarze zostaną zawężone, ale nie zostaną przegrodzone ani przerwane i pozostaną drożne, poza tym tereny zieleni mogą być wykorzystywane przez różne zwierzęta.

Biorąc pod uwagę powyższe, inwentaryzację przyrodniczą, bonitację gleb i analizy wcześniej przeprowadzone nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody i cele utworzenia Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.



6.6. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na cele i przedmioty ochrony specjalnych obszarów ochrony siedlisk Ostoja Góry Słonne PLH180013 i Dorzecze Górnego Sanu PLH180021, w szczególności na właściwy stan gatunków i siedlisk przyrodniczych, gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony ww. obszarów, ich integralność oraz powiązania z innymi obszarami Natura 2000

Tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się w obszarze Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013, niemniej dokonano również oceny wpływu realizacji projektowanego zainwestowania na obszar Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021 znajdujący się w bliskim sąsiedztwie terenów objętych projektem Zmiany Studium.

Tabela 2. zawiera charakterystykę obszarów Natura 2000, sporządzoną w oparciu o Standardowe Formularze Danych.

Tabela 2. Podstawowe dane dotyczące obszarów Natura 2000

Cel ochrony	Przedmiot ochrony	Zagrożenia
Ostoja Góry Słonne PLH180013		
W obszarze stwierdzono występowanie 5 siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 10 gatunków z II jej załącznika. Obszar ważny dla zachowania m.in. siedliska 9170 (grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne), a także 9130 i 9180. Bogata flora roślin naczyniowych, w tym wiele wschodniokarpackich gatunków, występujących tu na skraju zasięgu. Ważna ostoja fauny leśnej, w tym dużych drapieżników. Rzeki o naturalnym charakterze są m.in. ostoją gatunków ryb z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.	Typy siedlisk przyrodniczych: 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i>– płaty bogate florystycznie), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>) 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentarioglan dulosa</i>–<i>Fagenion</i>, <i>Galio odorati</i>–<i>Fagenion</i>) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>) 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis</i>–<i>Acerion pseudoplatani</i>) 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>, olsy źródliskowe Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/143/EWG: Ryby: 5094 <i>Barbus Peloponnesius</i> Brzanka peloponeska, 1163 <i>Cottus gobio</i> Głowacz białopłetwy, 1098 <i>Eudontomyzon</i> spp. Minogi Czarnomorskie Ssaki 1355 <i>Lutra lutra</i> Wydra 1361 <i>Lynx lynx</i> Ryś euroazjatycki 1352 <i>Canis lupus</i> Wilk szary 1354 <i>Ursus arctos</i> Niedźwiedź brunatny Płazy 1193 <i>Bombina variegata</i> Kumak górski 1166 <i>Triturus cristatus</i> Traszka grzebieniasta 2001 <i>Triturus montandoni</i> Traszka	Najważniejsze oddziaływania negatywne i działalność mające duży wpływ na obszar Oddziaływanie negatywne L. poziom niski F02.03: Wędkarstwo (wewnętrzne), A01 Uprawa (wewnętrzne), D02 Sieci komunalne i usługowe (wewnętrzne), F03.01: Polowanie (wewnętrzne), E01.03: Zabudowa rozproszona (wewnętrzne), G01: Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji uprawiane w plenerze (wewnętrzne), M – średni poziom X: Brak zagrożeń i nacisków (jednoczesne), K.02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja (wewnętrzne) H -wysoki poziom B02.02 wycinka lasu (wewnętrzne), Oddziaływania pozytywne L. poziom niski A01 Uprawa (wewnętrzne), G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze (wewnętrzne), A04 Wypas (wewnętrzne), F03.01: Polowanie (wewnętrzne), F02.03: Wędkarstwo (wewnętrzne), D02 Sieci komunalne i usługowe (wewnętrzne). M – średni poziom X: Brak zagrożeń i nacisków (jednoczesne).



Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Gminy Olszanica

Prognoza oddziaływania na środowisko

	karpacka Bezkřęgowce 4014 <i>Carabus variolosus</i> Biegacz gruzelkowaty 4015 <i>Carabus zawadzki</i> Biegacz Zawadzkiego 1086 <i>Cucujus cinnaberinus</i> Zgniotek cynobrowy 4026 <i>Rhysodes sulcatus</i> Zagłębek bruzdkowany	
Dorzecze Górnego Sanu PLH180021		
Ostoja „Dorzecze Górnego Sanu” jest miejscem występowania wielu cennych z przyrodniczego punktu widzenia gatunków ryb. Stwierdzono tu ponad 30 gatunków ryb, w tym dziewięć gatunków ryb objętych ochroną gatunkową: minóg strumieniowy, kielb Kesslera, kielb białopłetwy, piekielnica, różanka, głowacz białopłetwy, głowacz przegopłetwy, koza, śliz. Z ryb wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występują (lub bardzo prawdopodobne jest występowanie): minóg strumieniowy, kielb białopłetwy, kielb Kesslera, boleń, brzanka, głowacz białopłetwy, różanka, łosoś, koza. Zlewnia Sanu poniżej zapory w Myczkowcach objęta jest krajowym programem restytucji ryb wędrownych: łososa atlantyckiego, troci wędrownej i certy. Ze względu na swe walory środowiskowe San uznany jest za najważniejsze miejsce tarliskowe anadromicznych ryb wędrownych w karpackiej części dorzecza Wisły. Ostoja „Dorzecze Górnego Sanu” jest uzupełnieniem systemu ostoi obejmujących również pozostałe niżej położone odcinki Sanu - Rzeki San i Dolny San. Dzięki temu San stanie się niezwykle ważnym elementem w ochronie ichtiofauny w Karpatach. Omawiany odcinek Sanu należy wg klasyfikacji zaproponowanej przez Starmacha do „krajiny brzana”. W rzekach zaliczanych do tej strefy dominującym gatunkami są reofilne karpowate, a szczególnie brzana, świnka i kleń. Zmiany wywołane funkcjonowaniem hydroelektrowni na Sanie spowodowały, że charakter ichtiofauny uległ zmianie. W górnej części Sanu od zapory w Myczkowcach do ujścia Oslawy dominują lipień i pstrąg potokowy. Liczne są ryby karpowate: kleń, jelec, brzana, strzebla potokowa. W niżej płynących odcinkach wzrasta liczebność klenia, coraz liczniejsze są piekielnica, świnka, brzana, ukleja i kielb.	Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie: 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków 6210 murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>) 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie. (<i>Arrhenatherion elatioris</i>). 7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i> 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>) 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i>, <i>Galio odorati-Fagenion</i>) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>) 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnion glutinoso-incanae</i>, olsy źródłiskowe) Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG: 1130 <i>Aspius aspius</i> Boleń 5264 <i>Barbus carpathicus</i> Brzana karpacka 1149 <i>Cobitis taenia</i> Koza 1163 <i>Cottus gobio</i> Głowacz białopłetwy 1096 <i>Lampetra planeri</i> Minóg strumieniowy 1355 <i>Lutra lutra</i> Wydra 5339 <i>Rhodeus amarus</i> Różanka 6144 <i>Romanogobio alpinus</i> Kielb białopłetwy 6143 <i>Romanogobio kesslerii</i> Kielb Kesslera 1106 <i>Salmo salar</i> Łosoś 1032 <i>Unio crassus</i> Skójka gruboskorupowa	Najważniejsze oddziaływania negatywne i działalność mające duży wpływ na obszar Poziom H (wysoki) J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie (zewnętrzne) Poziom M (średni) X Brak zagrożeń i nacisków (jednoczesne) C01.01 Wydobywanie piaski i żwiru (wewnętrzne) F02.03 Wędkarstwo (wewnętrzne) F03.02.03 Chwytniki, trucie, klusownictwo (wewnętrzne) E03.01 Polowanie (wewnętrzne) E03.01 Polowanie (zewnętrzne) Poziom L (niski) J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie (wewnętrzne) J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych (wewnętrzne) Najważniejsze oddziaływania pozytywne i działalność mające duży wpływ na obszar F02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych (wewnętrzne) X Brak zagrożeń i nacisków (jednoczesne)

W związku z tym, że tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się w obszarze Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013 i w bliskim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021 analizowano wpływ realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium pod kątem



potęgowania zagrożeń wewnętrznych jak i zewnętrznych. Do analiz wykorzystano listę zagrożeń określonych w SDF ww. obszarów Natura 2000.

Tabela 3. Analiza oddziaływań na przedmioty ochrony znajdujące się w obszarach Natura 2000

Przedmioty ochrony obszarów Natura 2000	Zagrożenia Istniejące	Oddziaływanie związane z realizacją ustaleń projektu Zmiany Studium
Dorzecze Górnego Sanu PLH180021		
Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru: 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków 6210 murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliarie</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>) 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>). 7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i> 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>) 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i>, <i>Galio odorati-Fagenion</i>) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>) 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnion glutinoso-incanae</i>, olsy źródłiskowe) Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG 1130 <i>Aspius aspius</i> Boleń 5264 <i>Barbus carpathicus</i> Brzana karpacka 1149 <i>Cobitis taenia</i> Koza 1163 <i>Cottus gobio</i> Głowacz białopłetwy 1096 <i>Lampetra planeri</i> Minóg strumieniowy 1355 <i>Lutra lutra</i> Wydra 5339 <i>Rhodeus amarus</i> Różanka 6144 <i>Romanogobio alpinus</i> Kiełb białopłetwy 6143 <i>Romanogobio kesslerii</i> Kiełb Kesslera 1106 <i>Salmo salar</i> Łosoś 1032 <i>Unio crassus</i> Skójka gruboskorupowa	Oddziaływanie negatywne Poziom H (wysoki) J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie (zewnętrzne)	Projekt Zmiany Studium nie przewiduje tego typu przedsięwzięć. Brak oddziaływań znaczących.
	Poziom M (średni) X Brak zagrożeń i nacisków (jednoczesne)	-
	C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru (wewnętrzne)	Nie będzie prowadzone. Brak oddziaływań znaczących.
	F02.03 Wędkarstwo (wewnętrzne)	Nie jest zależne od projektu Zmiany Studium. Brak oddziaływań znaczących.
	F03.02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo (wewnętrzne)	Nie jest zależne od projektu Zmiany Studium. Brak oddziaływań znaczących.
	E03.01 Polowanie (wewnętrzne)	Projekt Zmiany Studium nie przewiduje usług związanych z polowaniami. Brak oddziaływań znaczących.
	E03.01 Polowanie (zewnętrzne)	Projekt Zmiany Studium nie przewiduje usług związanych z polowaniami. Brak oddziaływań znaczących.
	Poziom L (niski) J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie (wewnętrzne)	Projekt Zmiany Studium nie przewiduje tego typu przedsięwzięć. Brak oddziaływań znaczących.
	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych (wewnętrzne)	Projekt Zmiany Studium nie przewiduje tego typu przedsięwzięć. Brak oddziaływań znaczących.
	Oddziaływania pozytywne Poziom M (średni) F02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych (wewnętrzne)	Projekt Zmiany Studium nie przewiduje tego typu przedsięwzięć. Brak oddziaływań znaczących.
	X Brak zagrożeń i nacisków (jednoczesne)	
Ostoja Góry Słonne PLH180013		
Typy siedlisk przyrodniczych 6230 Górskie i nizowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty	Oddziaływanie negatywne L poziom niski F02.03: Wędkarstwo (wewnętrzne).	Projekt Zmiany Studium nie wprowadza tej formy działalności. Brak znaczących oddziaływań.



Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Gminy Olszanica

Prognoza oddziaływania na środowisko

bogate florystycznie), 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>) 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentarioglan dulosa-Fagenion</i>, <i>Galio odorati-Fagenion</i>) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>) 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>) 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnion glutinoso-incanae</i>, olsy źródłiskowe Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG: Ryby: 5094 <i>Barbus Peloponnesius</i> Brzanka peloponeska, 1163 <i>Cottus gobio</i> Głowacz białopłetwy, 1098 <i>Eudontomyzon</i> spp. Minogi Czarnomorskie Ssaki 1355 <i>Lutra lutra</i> Wydra 1361 <i>Lynx lynx</i> Ryś euroazjatycki 1352 <i>Canis lupus</i> Wilk szary 1354 <i>Ursus arctos</i> Niedźwiedź brunatny Plazy 1193 <i>Bombina variegata</i> Kumak górski 1166 <i>Triturus cristatus</i> Traszka grzebieniasta 2001 <i>Triturus montandoni</i> Traszka karpacka Bezkręgowce 4014 <i>Carabus variolosus</i> Biegacz gruzelkowaty 4015 <i>Carabus zawadzki</i> Biegacz Zawadzkiego 1086 <i>Cucujus cinnaberinus</i> Zgniotek cynobrowy 4026 <i>Rhysodes sulcatus</i> Zagłębek bruzdkowany	A01 Uprawa (wewnętrzne).	Nie będzie prowadzona na terenach objętych projektem Zmiany Studium. Brak znaczących oddziaływań.
	D02 Sieci komunalne i usługowe (wewnętrzne).	Możliwa jest realizacja sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz sieci elektroenergetycznej. W większości sieci te będą przebiegały pod ziemią. Brak znaczących oddziaływań.
	F03.01: Polowanie (wewnętrzne).	Nie będzie prowadzone na terenach objętych projektem Zmiany Studium. Brak znaczących oddziaływań.
	E01.03: Zabudowa rozproszona (wewnętrzne).	Projekt Zmiany Studium dotyczy terenów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zabudowanych. Realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie będzie powodować rozproszenia zabudowy.
	G01: Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji uprawiane w plenerze (wewnętrzne).	Projekt Zmiany Studium ustala m.in. uzupełnienie terenu obiektami małej architektury i zielenią rekreacyjną, w tym zielenią z urządzeniami sportowymi i rekreacyjnymi, więc możliwe, że w obrębie projektowanych zrealizowane zostaną jakieś niewielkie obiekty o charakterze rekreacyjnym czy sportowym. Należy wziąć pod uwagę fakt, że tereny objęte projektem Zmiany Studium są przeznaczone głównie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową z funkcją agroturystyczną. Nie przewiduje się oddziaływań znaczących.
	M – średni poziom X: Brak zagrożeń i nacisków (jednoczesne).	
	K.02. Ewolucja biocenotyczna, sukcesja (wewnętrzne).	W przeszłości tereny objęte projektem Zmiany Studium były uprawiane (są to grunty orne), jednak od dłuższego czasu znaczna część gruntów ornych jest odlogowana, ale jest jeszcze koszona i podsiewana. Biorąc pod uwagę słabnące zainteresowanie rolnictwem należy się spodziewać, że tereny te będą podlegać stopniowemu procesowi sukcesji.
	H -wysoki poziom B02.02. Wycinka lasu (wewnętrzne).	W obrębie terenów objętych projektem Zmiany nie ma lasów.
	Oddziaływania pozytywne L poziom niski A01 Uprawa (wewnętrzne).	Nie będzie prowadzona na terenach objętych projektem Zmiany Studium. Projekt Zmiany Studium nie wyznacza terenów rolniczych, niemniej w obrębie zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną możliwa jest uprawa warzyw wykorzystywanych w gospodarstwie.
	G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze (wewnętrzne).	Możliwe, że w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium będą uprawiane różnego rodzaju aktywności sportowej, ale na tych terenach będzie realizowana głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa zagrodowa z funkcją agroturystyczną. Ustalenie dotyczące uzupełnienia terenu obiektami małej architektury i zielenią rekreacyjną, w tym zielenią z urządzeniami sportowymi i rekreacyjnymi wskazuje, że mogą być zrealizowane zostaną jakieś niewielkie obiekty o charakterze rekreacyjnym czy sportowym, ale głównie będzie realizowana



Prognoza oddziaływania na środowisko

		zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa zagrodowa z funkcją agroturystyczną. Brak znaczących oddziaływań.
	A04 Wypas (wewnętrzne).	Projekt Zmiany Studium nie przewiduje tej formy działalności. Brak oddziaływań.
	F03.01: Polowanie (wewnętrzne).	Nie będzie prowadzone na terenach objętych projektem Zmiany Studium. Brak oddziaływań.
	F02.03: Wędkarstwo (wewnętrzne).	Nie jest zależne od projektu Zmiany Studium. Brak oddziaływań.
	D02 Sieci komunalne i usługowe (wewnętrzne).	Możliwa jest realizacja sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz sieci elektroenergetycznej. W większości sieci te będą przebiegały pod ziemią. Realizacja sieci podziemnych będzie miała pozytywny wpływ na gatunki chronione.
	M – średni poziom X: Brak zagrożeń i nacisków (jednoczesne).	

Poniżej zidentyfikowano przewidywane oddziaływania generowane realizacją nowego zainwestowania oraz przeanalizowano wpływ na cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000 w zależności od:

- rodzaju oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane);
- trwałości ich występowania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe).

Identyfikacji i analizy wpływu dokonano łącznie dla dwóch etapów – etapu budowy i etapu eksploatacji.

Na potrzeby oceny wpływu na cele i przedmioty ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000 zastosowano kryteria określające na ile utrzymany zostanie korzystny status ochrony obszaru chronionego.

Analizowano i oceniono czy i w jakim stopniu projektowane przeznaczenie terenów i wynikające z jego realizacji oddziaływanie:

- zmniejszy zasięg siedlisk podlegających ochronie,
- zachowane zostaną specyficzne struktury i funkcje oraz typowe siedliska gatunków chronionych,
- zmniejszy się liczebność gatunków chronionych,
- ograniczony zostanie zasięg ich występowania,
- zapewniona zostanie wystarczająco duża powierzchnia siedlisk dla bytowania gatunków chronionych,
- zachowana zostanie spójność obszaru chronionego i sieci obszarów.

Możliwe oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000 określano, jako:

- **Oddziaływanie pozytywne** - oddziaływanie bezpośrednio związane z ochroną obszarów Natura 2000 lub wynikające z tej ochrony.
- **Oddziaływanie neutralne wpływ nieznaczący** – oddziaływanie niepowodujące negatywnych oddziaływań dla właściwego stanu ochrony.
- **Oddziaływanie znacząco negatywne istotny wpływ negatywny** – oddziaływanie powodujące zagrożenia dla właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w ramach obszarów Natura 2000.

W odniesieniu do celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013 i najbliższej położonego obszaru Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021 nie przewiduje się oddziaływań znacząco negatywnych ze względu na:

- brak fragmentacji siedlisk chronionych w obszarach Natura 2000 powodowanych realizacją ustaleń projektu Zmiany Studium;



- przewidywane bezpośrednie i pośrednie oddziaływania niepowodujące naruszenia standardów poszczególnych przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000;
- przewidywany miejscowy zasięg oddziaływań bezpośrednich nie wykraczający poza teren objęty projektem Zmiany Studium;
- brak priorytetowych siedlisk naturalnych w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium,
- po zrealizowaniu ustaleń projektu Zmiany Studium zapewniona zostanie wystarczająco duża powierzchnia siedlisk dla bytowania gatunków chronionych,
- zachowane zostaną funkcje obszaru oraz typowe siedliska gatunków chronionych,
- nie przewiduje się bezpośredniej śmiertelności gatunków zwierząt będących przedmiotem ochrony,
- brak siedlisk naturalnych w obrębie terenów objętych projektem Planu pomimo, że w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium znajdują się łąki świeże wykształcone na gruntach ornych, to w dokumentacji *Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Góry Słonne* (str. 102) miejscowość Zwierzyń nie jest wymieniona, jako miejscowość, na terenie której zidentyfikowano łąki świeże 6510),
- zachowana zostanie spójność sieci i poszczególnych obszarów Natura 2000;
- utrzymany zostanie korzystny status ochrony ww. obszarów Natura 2000.

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań dla przedmiotów ochrony ww. obszarów Natura 2000, ponieważ zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa zagrodowa z funkcją agroturystyczną (MNR) z koniecznymi drogami dojazdowymi (KDD) realizowana będzie w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych, co nie prowadzi do rozproszenia zabudowy, poza tym dla terenów zabudowy zostały określone m.in. zasady oczyszczania ścieków czy zasady zaopatrzenia w ciepło.

Przewiduje się, iż oddziaływania generowane realizacją i funkcjonowaniem nowego zainwestowania, które potencjalnie mogą wpływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 będą następujące:

- mogą wystąpić na niewielką skalę oddziaływania bezpośrednie (mało znaczące), krótkoterminowe, odwracalne, długoterminowe, stałe związane z emisją zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewnictwa indywidualnego, możliwe do ograniczenia poprzez stosowanie nośników energii, które nie zanieczyszczają środowiska. Mogą także wystąpić oddziaływania związane z emisją hałasu komunikacyjnego, lecz będą to oddziaływania o niewielkiej skali ze względu na przewidywane niewielkie natężenie ruchu (istniejąca droga dojazdowa prowadząca tylko do zabudowy mieszkaniowej 1KDD oraz projektowana droga dojazdowa 2KDD), ale na etapie budowy poszczególnych obiektów może wystąpić wzrost emisji hałasu - transport materiałów budowlanych. Oddziaływanie będzie miało charakter krótkotrwały i ograniczy się do czasu przejazdu samochodów i do czasu trwania budowy. Mogą też wystąpić oddziaływania związane z wytwarzaniem ścieków (możliwe do ograniczenia poprzez oczyszczanie ścieków bytowych i przemysłowych docelowo w oczyszczalni ścieków w miejscowości Uherce Mineralne – tylko tymczasowo dopuszczono lokalizację szczelnych, bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe i okresowe wywożenie ścieków do oczyszczalni), mało znaczące ze względu na oczyszczanie ścieków w oczyszczalni.

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021. Projektowane wyposażenie w systemy oczyszczania ścieków i docelowe ich odprowadzanie do oczyszczalni ścieków w miejscowości Uherce Mineralne nie spowoduje pogorszenia jakości wód w rzece (siedlisku bytowania chronionych gatunków ryb), ani degradacji chronionych siedlisk przyrodniczych, w tym siedlisk priorytetowych (siedlisk bytowania chronionych gatunków ssaków związanych ze środowiskiem wodnym).

Ze względu na charakter projektowanego zainwestowania terenów objętych projektem Zmiany Studium nie należy spodziewać się powstania tendencji bezpośredniej śmiertelności czy ograniczenia populacji poszczególnych gatunków, chronionych w obszarach Natura 2000, w tym gatunków o niekorzystnym statusie w Europie.

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań dla spójności obszarów Natura 2000. Spójność analizowanych obszarów z innymi obszarami Natura 2000 jest realizowana przede wszystkim poprzez dolinę rzeki San oraz korytarze ekologiczne. Realizacja nowego zainwestowania



nie spowoduje przerywania, ani przegradzania korytarzy ekologicznych realizujących spójność pomiędzy obszarami Natura 2000. Realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie będzie również stanowić nieprzekraczalnej bariery dla migracji gatunków.

Biorąc powyższe pod uwagę prognozuje się, iż oddziaływania generowane przez realizację ustaleń projektu Zmiany Studium nie będą należały do znacząco negatywnych.

Przewiduje się, iż oddziaływania na cele i przedmiot ochrony analizowanych obszarów Natura 2000 nie będą miały charakteru znacząco negatywnego, stąd nie należy spodziewać się zagrożeń dla ich **integralności** rozumianej, jako spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, będących celem ochrony analizowanych obszarów. Nie przewiduje się, aby realizacja projektu Zmiany Studium powodowała znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu obszarów Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013 i Dorzecze Górnego Sanu PLH180021.

6.7. Opis wpływu przewidywanego zagospodarowania na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium na części terenów użytkowanych i wykorzystywanych rolniczo nastąpi przekształcenie krajobrazu i ulegnie on zmianom. Część terenów zostanie zabudowana zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zabudową zagrodową z funkcją agroturystyczną. Projektowana zabudowa została wyznaczona w sąsiedztwie terenów już zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym Studium.

Biorąc pod uwagę zagospodarowanie terenów w sąsiedztwie terenów objętych projektem Zmiany Studium, projektowany sposób zagospodarowania terenów należy stwierdzić, że nie dojdzie do rozproszenia zabudowy, nastąpi kontynuacja istniejących funkcji.

Część terenów została przeznaczona pod zieleń rekreacyjną (ZR), co podniesie walory krajobrazowe terenów objętych projektem Zmiany Studium.

Zostanie wytworzony krajobraz kulturowy w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zainwestowanych. W projekcie Zmiany Studium zostały określone m.in. kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, wprowadzono zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego, kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, co korzystnie wpływa na postrzeganie krajobrazu i jednocześnie wprowadzi ład przestrzenny.

6.8. Analiza oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenu objętego projektem Zmiany Studium na klimat oraz wskazanie działań, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu

Oddziaływanie na klimat zaliczane jest do oddziaływań skumulowanych. W wyniku realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium, zmiany klimatu nie będą znaczące i odczuwalne dla ludzi (mało istotne, długotrwałe, lokalne zmiany mikroklimatyczne, związane ze wzrostem emisji ciepła do atmosfery).

Do działań łagodzących zmiany klimatu należy zaliczyć:

- określenie sposobu ogrzewania obiektów,
- ustalenie terenów biologicznie czynnych na poziomie nie mniejszym niż 20% powierzchni działki,
- wprowadzenie możliwości doprowadzenia energii elektrycznej liniami i przyłączami kablowymi; dopuszcza się zaopatrzenie w energię elektryczną lub wspomaganie źródeł konwencjonalnych, z mikroinstalacji OZE,
- wyznaczenie obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego (obszary są przeznaczone pod zieleń rekreacyjną),
- wzbogacenie terenów w zieleń rekreacyjną.

Adaptacja do zmian klimatu:

- zapewnienie zapotrzebowania na wodę,
- rozwiązanie problemów gospodarki ściekowej,
- zapewnienie łatwego dostępu do poszczególnych terenów objętych projektem Zmiany Studium, a tym samym dojazdu służb ratowniczych (wskazanie powiązań komunikacyjnych),
- tereny zagrożone wodami powodziowymi są wyłączone spod zabudowy i przeznaczone pod zieleń rekreacyjną.



6.9. Informacja, czy ustalenia projektu Zmiany Studium nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy

W art. 33 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody znajdują się m.in. takie zapisy:

- Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, **znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000**, w tym w szczególności:
 - pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
 - wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
 - pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ponadto projekty polityk, strategii, planów i programów oraz zmian do takich dokumentów, a także planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub obszarów, o których mowa w ust. 2, lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym oraz w związku z przeprowadzonymi analizami stwierdza się, że zmiany wprowadzone projektem Zmiany Studium nie będą powodować znaczących negatywnych oddziaływań w środowisku przyrodniczym i projektowane zagospodarowanie nie kwalifikuje się do działań wymienionych w art. 33, ust.1 ustawy o ochronie przyrody. Należy jednak zaznaczyć, że część łąk świeżych powstałych na gruntach ornych (podsiewanych i koszonych) zostanie zabudowana zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zabudową zagrodową z funkcją agroturystyczną. Należy podkreślić, że w dokumentacji *Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Góry Słonne* (str. 102) miejscowość Zwierzyń nie jest wymieniona, jako miejscowość, na terenie której zidentyfikowano łąki świeże 6510.

6.10. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium na korytarz migracji dużych ssaków ujęty w opracowaniu Zakładu Badania Ssaków PAN pt. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i In. 2005, aktualizacja 2010-2012 IBS PAN w Białowieży)

W celu dokładniejszego rozpoznania ewentualnej kolizyjności terenu objętego projektem Zmiany Studium z korytarzami ekologicznymi migracji dużych ssaków dokonano analizy położenia analizowanego terenu względem korytarzy ekologicznych wskazanych w opracowaniu ZBS PAN pn. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce* (Jędrzejewski i in., 2005, aktualizacja w 2012 r.). Z przeprowadzonej analizy wynika, że tereny objęte projektem Zmiany Studium znajdują się w części na obrzeżach wyznaczonych korytarzy migracji dużych ssaków (Rysunek 9). Korytarz ten zostanie w niewielkiej części zawężony, ale nie zostanie przerwany. Zewnętrzna część terenów objętych projektem Zmiany Studium (strona wschodnia i strona południowa) została przeznaczona pod zielen rekreacyjną, która może być wykorzystywana jako korytarz ekologiczny.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektu Zmiany Studium oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Zmiany Studium

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym:

- Konwencja o różnorodności biologicznej, ratyfikowana w 1996 roku;
- Konwencja o ochronie dzikiej europejskiej fauny i flory oraz jej siedlisk (Konwencja Berneńska), ratyfikowana w 1995 roku.



Rysunek 9. Położenie terenów objętych projektem Zmiany Studium względem korytarzy migracji dużych ssaków



Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym:

- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej przyjęta w 1997 roku zapewnia ochronę środowiska człowieka kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju,
- Polska 2025 Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju;
- Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020.

Dokumenty regionalne:

- Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym stają się wytycznymi, które są uwzględniane w programach wojewódzkich, strategiach wojewódzkich oraz innych opracowaniach studialnych.

Cele ochrony środowiska znalazły swoje odzwierciedlenie w projekcie Zmiany Studium, przy czym zostały dostosowane do jego skali oraz specyfiki.

Głównym celem projektu Zmiany Studium jest wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zabudowanych.

Sposoby uwzględnienia celów ochrony środowiska w projekcie Zmiany Studium zostały przedstawione w **Tabeli 4**.

Tabela 4. Sposoby uwzględnienia celów ochrony środowiska podczas opracowywania projektu Zmiany Studium

Lp.	Cele ochrony środowiska	Ustalenia projektu Zmiany Studium
1.	Ochrona wód i efektywne wykorzystanie zasobów wodnych	Projekt Zmiany Studium zakazuje sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające. Projekt Zmiany Studium wyznacza tereny zieleni rekreacyjnej (ZR). W zakresie zaopatrzenia w wodę: – Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują realizację studni głębinowych i kopanych oraz docelowo budowę sieci wodociągowej dla obszaru objętego zmianą Studium.



Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
Gminy Olszanica

Prognoza oddziaływania na środowisko

		W zakresie odprowadzania ścieków: - Docelowo ustala się realizację sieci kanalizacji sanitarnej zakończonej oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Uherce Mineralne, tymczasowo dopuszcza się lokalizację szczelnych, bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe i okresowe wywożenie ścieków do oczyszczalni. W zakresie gospodarki odpadami: - Ustala się prowadzenie gospodarki odpadami na obszarze objętym zmianą studium, zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy Olszanica W zakresie zaopatrzenia w ciepło: - Ustala zasadę zaopatrzenia z indywidualnych i lokalnych źródeł na bazie rozwiązań pozwalających minimalizować „niską emisję” zanieczyszczeń do powietrza (np. poprzez preferowanie wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła w indywidualnych systemach grzewczych).
2.	Gospodarka odpadami	- Ustala się prowadzenie gospodarki odpadami na obszarze objętym zmianą studium, zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy Olszanica
3.	Ochrona powietrza i klimatu	Projekt Zmiany Studium wyznacza tereny zieleni rekreacyjnej (ZR). - Ustala zasadę zaopatrzenia z indywidualnych i lokalnych źródeł na bazie rozwiązań pozwalających minimalizować „niską emisję” zanieczyszczeń do powietrza (np. poprzez preferowanie wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła w indywidualnych systemach grzewczych). - Projekt Zmiany Studium nakazuje zmniejszanie emitowanych zanieczyszczeń ze wszystkich obiektów istniejących na obszarach poprzez instalowanie urządzeń redukujących, ich prawidłową eksploatację oraz eliminowanie paliw nieodpowiedniej jakości,
4.	Ochrona przed hałasem	Projekt Zmiany Studium wyznacza tereny zieleni rekreacyjnej (ZR). - Zgodnie z obowiązującymi przepisami.
5.	Ochrona powierzchni ziemi	Projekt Zmiany Studium ustala: - zachowanie na poszczególnych działkach ww. terenu 1MNR, 2MNR, 3MNR minimum 20% powierzchni biologicznie czynnej; Projekt Zmiany Studium nakazuje: - ograniczenie wycinania drzew i krzewów zwłaszcza rosnących w kompleksach zadrzewień śródpolnych oraz nad brzegami rzek i potoków - zapewnienie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, z bezwzględnym zachowaniem wymogów prawnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni, - zmniejszanie emitowanych zanieczyszczeń ze wszystkich obiektów istniejących na obszarach poprzez instalowanie urządzeń redukujących, ich prawidłową eksploatację oraz eliminowanie paliw nieodpowiedniej jakości.
6.	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	W zakresie elektroenergetyki ustala rozwój sieci elektroenergetycznej oraz modernizację istniejącej sieci, dopuszcza się zaopatrzenie w energię elektryczną lub wspomaganie źródeł konwencjonalnych z mikroinstalacji OZE. W zakresie telekomunikacji ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne na obszarze objętym zmianą studium.
7.	Ochrona zasobów kopalin	Na terenie objętym projektem Zmiany Studium nie stwierdzono występowania złóż surowców mineralnych.
8.	Różnorodność biologiczna i krajobraz	Projekt Zmiany Studium wyznacza tereny zieleni rekreacyjnej (ZR). Projekt Zmiany Studium ustala: - zachowanie na poszczególnych działkach ww. terenów 1MNR, 2MNR, 3MNR minimum 20% powierzchni biologicznie czynnej, - dbanie o zachowanie walorów widokowych przez właściwe wkomponowanie obiektów infrastruktury technicznej w krajobraz, - wzbogacanie walorów widokowych poprzez wprowadzanie zadrzewień oraz zieleni rekreacyjnej, - utrzymanie produkcji ogrodniczej dla własnych potrzeb na obszarze niezabudowanym objętym zmianą studium oraz wprowadzanie zieleni rekreacyjnej związanej z funkcją mieszkaniową i funkcją agroturystyczną. Projekt Zmiany Studium nakazuje: - ograniczenie wycinania drzew i krzewów zwłaszcza rosnących w kompleksach zadrzewień śródpolnych oraz nad brzegami rzek i potoków. Projekt Zmiany Studium zakazuje: - sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez



Prognoza oddziaływania na środowisko

		jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające.
9.	Ochrona zasobów kulturowych	W obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium nie ma obiektów zabytkowych ani stanowisk archeologicznych.

8. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne

Analizę i ocenę przewidywanych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu Zmiany Studium przeprowadzono identyfikując prawdopodobne skutki środowiskowe w zależności od:

- rodzaju oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane);
- trwałości ich występowania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe);
- zasięgu oddziaływania (lokalne - miejscowe, ponadlokalne).

Analizowano, w jaki sposób realizacja projektowanego zainwestowania wpłynie na bioróżnorodność, ludzi, zwierzęta, rośliny, chronione siedliska przyrodnicze, gatunki chronione, wody, powietrze, klimat, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, zabytki, dziedzictwo kulturowe, dobra materialne.

W ocenie oddziaływania na środowisko, skutki środowiskowe określono, jako:

- **oddziaływanie pozytywne** – powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska w wymiarze ponadlokalnym,
- **oddziaływanie neutralne** – brak wpływu tj. oddziaływanie niepowodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku,
- **oddziaływanie negatywne** – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz niepowodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia,
- **oddziaływanie znacząco negatywne** – oddziaływanie powodujące zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, bariery dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych.

Poniżej przedstawiono opisową analizę i ocenę przewidywanych skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, mogących być rezultatem realizacji projektu Zmiany Studium. Podczas analiz i ocen uwzględniono działania prowadzące do minimalizacji potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Powierzchnia ziemi, gleby

W obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną oraz dróg dojazdowych (zwłaszcza 2KDD, droga 1KDD już istnieje) będzie mieć niewątpliwie wpływ na gleby. Oddziaływanie to może wystąpić w wyniku bezpośredniego przeznaczenia terenów rolniczych pod lokalizację obiektów lub budynków, i należy traktować je jako niekorzystne. Zagrożenie powierzchni ziemi, zwłaszcza dla gleb, związane będzie przede wszystkim z prowadzeniem niezbędnych prac ziemnych, związanych z realizacją poszczególnych obiektów oraz koniecznych dojazdów czy dojazdów oraz ich późniejszym funkcjonowaniem. Realizacja obiektów niewątpliwie spowoduje uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej, ale projekt Zmiany Studium dla terenów zabudowy wyznacza minimalną powierzchnię, jaka powinna pozostać biologicznie czynna (min. 20%). W przypadku prowadzenia prac ziemnych, w celu zminimalizowania niekorzystnych oddziaływań, wskazane jest selektywne zdejmowanie wierzchniej warstwy gleby i jej wykorzystanie dla kształtowania terenów wokół powstających budynków mieszkalnych.

Realizacja ewentualnych liniowych przedsięwzięć infrastrukturalnych (wodociągi, kanalizacja, ewentualnie linie elektroenergetyczne) spowoduje konieczność przemieszania mas gruntu. Praktycznie cały wykopany grunt zostanie wykorzystany na miejscu do zniwelowania wykopów.

Korzystne dla powierzchni ziemi i gleby jest wyznaczenie terenów zieleni rekreacyjnej (1ZR, 2ZR, 3ZR).

W wyniku realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie, krótkoterminowe (na etapie budowy), długoterminowe, średnioterminowe, trwałe,



lokalne, negatywne (rozumiane jako zauważalne, niepowodujące znaczących zmian ilościowych i jakościowych). Brak oddziaływań znacząco negatywnych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Na etapie prowadzenia prac budowlanych na wyznaczonych terenach: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną (1MNR, 2MNR, 3MNR) oraz 2KDD przewiduje się negatywny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne (gruntowe), krótkotrwały, ograniczony do czasu trwania robót budowlanych. Wszelkie prace budowlane, również te, które możliwe są do prowadzenia w terenach zieleni rekreacyjnej, należy prowadzić w sposób zapewniający utrzymanie stosunków wodnych i wykluczający przenikanie zanieczyszczeń do wód gruntowych.

Ustalenia zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej dotyczącej gospodarki wodnej spełniają warunki ochrony dla obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych i przemysłowych. Ścieki mają być odprowadzane do oczyszczalni ścieków w Uhercach Mineralnych, tymczasowo dopuszcza się ich gromadzenie w szczelnych, bezodpływowych zbiornikach i okresowo wywożonych do oczyszczalni. W zakresie elektroenergetyki zaleca się wspomaganie źródeł konwencjonalnych mikroinstalacji OZE, a w zakresie zaopatrzenia w ciepło preferuje się stosowanie wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła w indywidualnych systemach grzewczych, które pozwalają minimalizować „niską emisję” i w sposób pośredni wpływać na lepszą jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Podobnie, w sposób pośredni pozytywny, wpływać będzie realizacja ustaleń w zakresie gospodarki odpadami prowadzona zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy Olszanica.

Ocenia się również, iż ustalenia projektu Zmiany Studium dotyczące zasad obsługi w zakresie unieszkodliwiania ścieków uwzględniają cele środowiskowe, określone w *Planie gospodарowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* i zapewniają warunki realizacji projektu Zmiany Studium, którego funkcjonowanie nie spowoduje pogorszenia stanu wód i nie będzie kolidować z procesem osiągnięcia celów środowiskowych.

Przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie (wytwarzanie ścieków), długoterminowe, negatywne (rozumiane, jako zauważalne, niepowodujące istotnych zmian ilościowych i jakościowych), pozytywne (wykorzystanie kanalizacji i oczyszczanie ścieków w oczyszczalni ścieków). Brak oddziaływań znacząco negatywnych.

Powietrze atmosferyczne, klimat

W zakresie wpływu na powietrze atmosferyczne, realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium spowoduje zlokalizowanie nowych źródeł emisji zanieczyszczeń, związanych z wytwarzaniem energii cieplnej potrzebnej do ogrzania obiektów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną (MNR). Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń będą: indywidualne systemy grzewcze i energetyczne w zabudowie oraz ruch komunikacyjny (spaliny) związany konieczną obsługą komunikacyjną terenów objętych projektem Zmiany Studium (konieczne drogi dojazdowe do zabudowy – głównie 2KDD, ponieważ droga 1KDD istnieje). Celem ograniczenia negatywnego wpływu emisji zanieczyszczeń na lokalne warunki aerosanitarnie istotne jest przestrzeganie przyjętych w projekcie Zmiany Studium zasad w zakresie zaopatrzenia w ciepło (zaopatrzenie w energię ciepłą z indywidualnych i lokalnych źródeł na bazie rozwiązań pozwalających minimalizować „niską emisję” zanieczyszczeń do powietrza np. poprzez preferowanie wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła w indywidualnych systemach grzewczych). Realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium w zakresie lokalnego układu komunikacyjnego (koniecznych dróg dojazdowych) nie powinna spowodować istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych z uwagi na przewidywany mały ruch samochodów, głównie samochodów osobowych. Korzystne oddziaływanie na jakość powietrza i klimat związane będzie z wyznaczeniem terenów zieleni rekreacyjnej (ZR).

W odniesieniu do powietrza atmosferycznego przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie (emisja zanieczyszczeń z pochodzących z ogrzewnictwa, głównie w sezonie grzewczym i emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych), długoterminowe, stałe, lokalne, negatywne (mało znaczące, rozumiane, jako zauważalne, nie powodujące na przedmiotowych terenach i w ich otoczeniu przekroczeń standardów jakości powietrza, określonych obowiązującymi przepisami), brak oddziaływań znacząco negatywnych. W odniesieniu do klimatu wystąpią mało istotne, długotrwałe, lokalne zmiany mikroklimatyczne, związane ze wzrostem emisji ciepła do



atmosfery możliwe do zminimalizowania poprzez nasadzenie drzew i krzewów w obrębie terenów zieleni rekreacyjnej.

Środowisko biotyczne (flora, fauna), bioróżnorodność

Na terenach, dotychczas wolnych od zabudowy, zostanie wprowadzone nowe zainwestowanie w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną (MNR) oraz koniecznych ciągów komunikacyjnych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania terenów zabudowy (KDD) spowoduje to bezpośrednie, lokalne oddziaływanie na przyrodę ożywioną wyrażające się zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej. W przypadku lokalizacji obiektów w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną została określona powierzchnia terenów, jaka powinna pozostać biologicznie czynna – min. 20% powierzchni działki, co pozwoli na zachowanie większego udziału powierzchni niezainwestowanej. W obrębie terenów lokalizacji poszczególnych obiektów zabudowy zieleni łąkowa wykształcona na gruntach ornych zostanie zniszczona. W projekcie Zmiany Studium wprowadzony został zakaz sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające, co korzystnie wpłynie na różnorodność biologiczną. Projekt Zmiany Studium wprowadza tereny zieleni rekreacyjnej m.in. na terenach zagrożonych wodami powodziowymi, poza tym ustalenia projektu Zmiany Studium nakazują ograniczenie wycinania drzew i krzewów zwłaszcza rosnących w kompleksach zadrzewień śródpolnych oraz nad brzegami rzek i potoków, co również będzie miało korzystne znaczenie dla fauny i flory. W projekcie Zmiany Studium ustalono również uzupełnienie terenu obiektami m.in. małej architektury, w tym zielenią z urządzeniami sportowymi i rekreacyjnymi. W obrębie planowanej zabudowy brak jest udokumentowanych, priorytetowych siedlisk oraz stanowisk chronionych gatunków naturalnych. Korytarz ekologiczny rzeki San zostanie zachowany, niemniej zostanie zawężony korytarz ekologiczny wyznaczony w obowiązującym Studium i korytarz migracji dużych ssaków, ale pozostaną one drożne. Realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie spowoduje przegradzania korytarzy ekologicznych ani ich likwidacji.

W odniesieniu do środowiska biotycznego przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie (uszczerpienie powierzchni biologicznie czynnej, mało znaczące pogorszenie warunków bytowania pospolitych gatunków fauny, głównie bezkręgowców i drobnych gryzoni oraz ograniczenie ich przestrzeni życiowej, długoterminowe, trwałe, negatywne (mało znaczące, rozumiane, jako zauważalne), miejscowe, lokalne, brak oddziaływań znacząco negatywnych. Pozytywne, długoterminowe, lokalne, odwracalne, bezpośrednie związane z możliwością realizacji zieleni.

Krajobraz

W wyniku realizacji nowego zainwestowania nastąpi przekształcenie krajobrazu przede wszystkim w obrębie terenów użytkowanych rolniczo, tam gdzie zostaną zrealizowane obiekty zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną (MNR). Ustalenia projektu Zmiany Studium określają m.in.: kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów; zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego, co zapewni zachowanie ładu przestrzennego, tym bardziej, że część terenu jest już zabudowana, a cały teren znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej. W obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium zostały wyznaczone tereny zieleni rekreacyjnej (ZR). Tereny zieleni korzystnie wpływają na postrzeganie krajobrazu. Dla ochrony walorów krajobrazowych w projekcie Zmiany Studium zostały określone kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, wprowadzono zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego, kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej. W celu podniesienia walorów terenu objętego projektem Zmiany Studium wyznaczono tereny zieleni rekreacyjnej. Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i zabudowę zagrodową z funkcją agroturystyczną znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zabudowanych i w części przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym Studium. Realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie będzie powodować rozproszenia zabudowy.

Oddziaływania realizacji projektu Zmiany Studium w odniesieniu do krajobrazu będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, trwały przy wypełnieniu warunków dotyczących ładu przestrzennego, form architektonicznych nie spowodują skutków znacząco negatywnych, a uporządkowanie terenów, wyznaczenie powierzchni terenów zieleni spowoduje podniesienie walorów krajobrazowych terenów.



Dziedzictwo kulturowe, zabytki

W związku z realizacją projektowanej zabudowy, która obejmuje również już istniejące obiekty zabudowy współczesnej oraz drogi wewnętrzne znajdujące się poza strefami konserwatorskimi prognozuje się, że nie wystąpią kolizje przestrzenne z obiektami zabytkowymi oraz strefami konserwatorskimi. Projekt Zmiany Studium zakłada kontynuację funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej jaką pełnią tereny bezpośrednio do niego przylegające.

Ludzie, ochrona klimatu akustycznego i ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym, dobra materialne

Ze względu na charakter projektowanego przeznaczenia, niewprowadzającego znaczących zanieczyszczeń do środowiska i oddziaływań znacząco negatywnych, realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie spowoduje zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Zgodnie z ustaleniami projektu Zmiany Studium przy zagospodarowaniu terenów należy uwzględnić położenie w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki San, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego wskazującymi obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q_{1\%}$), oznaczonego na rysunku planu szrafem i symbolem ZZ, poprzez wprowadzenie terenów zieleni rekreacyjnej. Tereny znajdujące się w obszarach zagrożonych powodzią powinny być wolne od zabudowy.

Nieprzestrzeganie ww. ustaleń projektu Zmiany Studium może spowodować zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Biorąc powyższe pod uwagę, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa zagrodowa z funkcją agroturystyczną (MNR) będą realizowane poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią ($Q_{1\%}$).

W związku z wprowadzeniem w projekcie Zmiany Studium ustalenia o konieczności zachowania rezerw terenowych pod budowę i przebudowę dróg dojazdowych, czyli koniecznych ciągów komunikacyjnych nie przewiduje się oddziaływań powodujących przekroczenia standardów akustycznych. Oddziaływanie (potencjalna uciążliwość związana z emisją hałasu komunikacyjnego) powinno być uwzględnione w planie miejscowym poprzez zapisy wprowadzające nieprzekraczalne linie zabudowy od istniejących i projektowanych ciągów komunikacyjnych.

Efektom odprowadzenia ścieków do oczyszczalni ścieków w Uhercach Mineralnych będzie wzrost bezpieczeństwa sanitarnego i ekologicznego oraz poprawa jakości życia osób wypoczywających w gospodarstwach agroturystycznych i polepszenie warunków sanitarnych.

Wyznaczenie terenów zieleni rekreacyjnej i ich udostępnienie przyczyni się do poprawy komfortu życia, wypoczynku zarówno lokalnej społeczności jak i osób przyjezdnych.

Przewiduje się, iż realizacja projektu Zmiany Studium nie spowoduje zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi (pod warunkiem przestrzegania ustaleń dotyczących realizacji wszelkiej zabudowy poza zasięgiem wody stuletniej) oraz zagrożeń dla dóbr materialnych. Wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną spowoduje oddziaływania o charakterze neutralnym oraz pośrednim pozytywnym (uatrakcyjnienie pobytu w gospodarstwie agroturystycznym związane z terenami zieleni).

Zasoby naturalne (surowce)

Nie przewiduje się oddziaływań w związku z brakiem udokumentowanych zasobów kopalin na terenie objętym projektem Zmiany Studium.

8.1. Określenie zasięgu znaczących oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium

Określając zasięg znaczących oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium odniesiono się do wyników analiz przeprowadzonych dla obszarów Natura 2000: Ostoja Góry Słonne PLH180013 oraz Dorzecze Górnego Sanu PLH180021. Z przeprowadzonych analiz wynika, że:

- nie będzie znaczących oddziaływań na ww. obszary Natura 2000;
- przewidywany miejscowy zasięg oddziaływań bezpośrednich nie wykraczający poza tereny przeznaczone pod zainwestowanie;
- nie dojdzie do fragmentacji siedlisk naturalnych;



- realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie spowoduje zaburzeń w funkcjonowaniu obszarów Natura 2000;
- nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000;
- realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium nie spowoduje przerywania ciągłości korytarzy ekologicznych – zostaną zawężone, ale pozostaną drożne;
- nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań dla spójności obszarów Natura 2000.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że zasięg znaczących oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Zmiany Studium powinien zawierać się w obrębie terenów objętych projektem Zmiany Studium.

8.2. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Zmiany Studium, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

W wyniku przeprowadzonej analizy nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska oraz cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura w szczególności Ostoja Góry Słonne PLH180013 i Dorzecze Górnego Sanu PLH180021, zatem nie jest konieczne przedstawianie rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie istotnego negatywnego wpływu na środowisko. Niemniej jednak z uwagi na zasadę przezorności wskazane jest przedstawienie rozwiązań zapobiegających potencjalnym negatywnym oddziaływaniom.

Na etapie realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium potencjalne negatywne oddziaływania zostaną wyeliminowane w wyniku realizacji rozwiązań, będących jednocześnie rozwiązaniami ograniczającymi potencjalny negatywny wpływ na środowisko. Dotyczą one:

- wyznaczenia terenów zieleni rekreacyjnej (ZR);
- odprowadzania ścieków do oczyszczalni ścieków w Uhercach Mineralnych;
- zachowania na poszczególnych działkach ww. terenu MNR minimum 20% powierzchni biologicznie czynnej,
- dbania o zachowanie walorów widokowych przez właściwe wkomponowanie obiektów infrastruktury technicznej w krajobraz,
- wzbogacania walorów widokowych poprzez wprowadzanie zadrzewień oraz zieleni rekreacyjnej,
- wprowadzenia zakazu realizacji działalności gospodarczej i takich form użytkowania terenu, które mogłyby zniszczyć lub zmienić w istotny sposób naturalny krajobraz,
- wprowadzenia zakazu sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające,
- ustalenia dotyczącego rozwoju sieci elektroenergetycznej oraz modernizacji istniejącej sieci, z dopuszczeniem zaopatrzenia w energię elektryczną lub wspomagania źródeł konwencjonalnych z mikroinstalacji OZE,
- ustalenia zasady zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych i lokalnych źródeł na bazie rozwiązań pozwalających minimalizować „niską emisję” zanieczyszczeń do powietrza (np. poprzez preferowanie wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła w indywidualnych systemach grzewczych),
- ustalenia utrzymania produkcji ogrodnictwa dla własnych potrzeb na obszarze niezabudowanym objętym zmianą studium oraz wprowadzania zieleni rekreacyjnej związanej z funkcją mieszkaniową i funkcją agroturystyczną,
- ustalenia dotyczącego nakazu wprowadzenia wzmożonego nadzoru w zakresie ładu przestrzennego i dyscypliny budowlanej,
- ustalenia nakazu zapewnienia kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, z bezwzględnym zachowaniem wymogów prawnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej (docelowo odprowadzenie ścieków do oczyszczalni ścieków w miejscowości Uherce Mineralne), składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- ustalenia nakazu zmniejszania emitowanych zanieczyszczeń ze wszystkich obiektów istniejących na obszarach poprzez instalowanie urządzeń redukujących, ich prawidłową eksploatację oraz eliminowanie paliw nieodpowiedniej jakości,



- ustalenia nakazu ograniczenia wycinania drzew i krzewów zwłaszcza rosnących w kompleksach zadrzewień śródpolnych oraz nad brzegami rzek i potoków,
- uwzględnia położenia w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki San, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego wskazującymi obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%), oznaczonego na rysunku Studium szrafem i symbolem **ZZ**, poprzez wprowadzenie terenów zieleni rekreacyjnej (ZR).

W związku z przewidywanym brakiem istotnych, znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 oraz brakiem niebezpieczeństwa nieodwracalnego zniszczenia bioróżnorodności (zajmowania szczególnie cennych chronionych siedlisk przyrodniczych i siedlisk chronionych gatunków priorytetowych) nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia działań kompensacyjnych.

9. Analiza czy i w jaki sposób planowane wskazanie danego rodzaju zagospodarowania, wpłynie/nie wpłynie na dotrzymanie norm akustycznych na terenie objętym projektem Zmiany Studium i w jego sąsiedztwie oraz ocena wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny terenu objętego projektem Zmiany Studium i dotrzymanie norm akustycznych

Jakość klimatu akustycznego zależy od funkcji i przeznaczenia terenu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku z dnia 14 czerwca 2007 roku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112). Zgodnie z ww. rozporządzeniem w Tabeli 5 przedstawiono dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne.

Głównymi czynnikami mającymi wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego są: natężenie ruchu, udział transportu ciężkiego w strumieniu pojazdów, stan techniczny pojazdów, stan techniczny nawierzchni dróg i organizacja ruchu. Przekroczenia standardów akustycznych występują najczęściej w centrach miast, obszarach skupiających różnego rodzaju usługi oraz w sąsiedztwie dróg prowadzących ruch tranzytowy o znacznym natężeniu. Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową z funkcją agroturystyczną zostały wyznaczone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej oraz w sąsiedztwie istniejących dróg dojazdowych o niewielkim natężeniu ruchu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wymagane jest zachowanie standardów akustycznych, określonych dla terenów chronionych pod względem akustycznym tj. terenów wymienionych w Tabeli 5 w pkt. 2 i 3.

Ze względu na rodzaj i wielkość terenów projektowanej zabudowy (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa zagrodowa z funkcją agroturystyczną) oraz ustalenia projektu Zmiany Studium przewiduje się, iż zamierzenia inwestycyjne przedstawione w projekcie Zmiany Studium nie będą generować hałasu skutkującego istotnym pogorszeniem klimatu akustycznego i niedotrzymywaniem norm akustycznych na terenach zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej, związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej, szpitali, zabudowy wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych czy też terenów mieszkaniowo-usługowych.

Zagospodarowanie terenu w sposób określony w projekcie Zmiany Studium w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej i dróg o małym natężeniu ruchu nie spowoduje znaczącego zwiększenia natężenia ruchu, z wyjątkiem etapu budowy poszczególnych przedsięwzięć.

W celu ograniczenia ewentualnego oddziaływania hałasu proponuje się, aby na etapie konstruowania projektu planu miejscowego zostały wyznaczone nieprzekraczalną linię zabudowy dla budynków. Ustalenia te będą mieć pozytywny wpływ na dotrzymanie norm akustycznych na terenach zabudowy.

Pozytywny wpływ na ograniczenie emisji hałasu do środowiska będą miały tereny zieleni urządzonej. Proponuje się, aby w planie miejscowym zostały wyznaczone tereny zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych, co będzie miało pozytywny wpływ na dotrzymanie norm akustycznych.



Tabela 5. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Biorąc pod uwagę obecne zainwestowanie terenów znajdujących się w sąsiedztwie terenów objętych projektem Zmiany Studium, obecne zainwestowanie, projektowane zagospodarowanie terenów oraz ustalenia projektu Zmiany Studium nie prognozuje się znaczącego wzrostu emisji hałasu do środowiska na terenach objętych projektem Zmiany Studium i normy akustyczne, związane z realizacją ustaleń projektu Zmiany Studium, na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej, szpitali, zabudowy wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych czy też terenach mieszkaniowo-usługowych będą zachowane. Nie przewiduje się również wzrostu emisji hałasu na terenach sąsiadujących z terenami objętymi projektem Zmiany Studium.

Obecnie nie jest znany zasięg hałasu komunikacyjnego emitowanego przez pojazdy poruszające się po drogach dojazdowych w okolicy terenów objętych projektem Zmiany Studium. Przewiduje się, że ruch samochodów poruszających się w przyszłości po koniecznych ciągach komunikacyjnych nie będzie duży, niemniej należy zaznaczyć, że część terenów znajdująca się najbliżej dróg może być narażona na oddziaływanie hałasu komunikacyjnego.

Jeżeli w przyszłości, w terenach objętych projektem Zmiany Studium lub terenach sąsiednich będą prowadzone badania hałasu komunikacyjnego i zostaną stwierdzone przekroczenia dopuszczalnych norm, to należy podjąć działania ograniczające emisję hałasu do środowiska.

Biorąc pod uwagę projektowane zagospodarowanie terenów oraz ustalenia projektu Zmiany Studium należy stwierdzić, że normy akustyczne będą zachowane pod warunkiem konsekwentnej realizacji ustaleń projektu Studium.



10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Zmiany Studium

Projekt Zmiany Studium został opracowany w celu uwzględnienia potrzeb wynikających z rozwoju cywilizacyjnego i dotyczy przede wszystkim możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej z funkcją agroturystyczną wraz z niezbędną infrastrukturą konieczną dla prawidłowego funkcjonowania tych terenów. W projekcie Zmiany Studium rozwiązano problemy gospodarki wodno-ściekowej, określono zasady zaopatrzenia w ciepło ustalono zasady zaopatrzenia w energię elektryczną (ustala się rozwój sieci elektroenergetycznej oraz modernizację istniejącej sieci, dopuszcza się zaopatrzenie w energię elektryczną lub wspomaganie źródeł konwencjonalnych z mikroinstalacji OZE). Określono również m.in. kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, określono zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego.

W przypadku, kiedy:

- uchwała o przystąpieniu do opracowania określa sposoby zagospodarowania terenów,
- obsługa terenów objętych projektem Zmiany Studium w zakresie infrastruktury technicznej odbywać się będzie na zasadach określonych w projekcie Zmiany Studium i jest zgodna z obowiązującymi przepisami,
- brak znaczących oddziaływań na obszary Natura 2000,
- tereny zagrożone wodami powodziowymi $Q_{1\%}$ są wyłączone spod zabudowy mieszkaniowej, rozpatrywanie rozwiązań alternatywnych jest bezprzedmiotowe. Rozwiązaniem alternatywnym może być gospodarowanie na obecnych zasadach tj. wg obowiązującego Studium, ale wtedy możliwe jest wydawanie decyzji o warunkach zabudowy, co może w konsekwencji doprowadzić do przypadkowej lokalizacji zabudowy. Realizacja ustaleń projektu Zmiany Studium wprowadza ład przestrzenny i wzbogaca teren w zieleń rekreacyjną. Ustalenia projektu Zmiany Studium zostaną uszczegółowione na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Biorąc powyższe pod uwagę nie wprowadza się rozwiązań alternatywnych do tych, które są zawarte w projekcie Zmiany Studium.

11. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Napotkane trudności oraz luki we współczesnej wiedzy to przede wszystkim:

- Brak danych badawczych prowadzonych na poziomie planowania przestrzennego dających podstawę do precyzowania jednoznacznych ocen.
- Wymóg dokonywania bardzo szczegółowych analiz już na etapie projektu Zmiany Studium, czyli dokumentu bardzo ogólnego, w którym nie są znane żadne rozwiązania konstrukcyjne, techniczne planowanych przedsięwzięć,
- Brak planów ochrony/planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013 i Dorzecze Górnego Sanu PLH180021.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego odbywa się, co najmniej raz w czasie kadencji. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności planów, a w przypadku uznania ich za nieaktualne w całości lub w części, rada gminy podejmuje uchwałę o zmianie studium.

Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olszanica ani projekt Zmiany Studium nie przewidują monitoringu innego niż ten określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ocenie efektywności działań na rzecz ochrony środowiska może służyć system pomiarów i ocen stanu środowiska, objęty państwowym monitoringiem środowiska. System monitoringu w znacznym stopniu dotyczy środowiska przyrodniczego i pozwala ocenić zmiany, jakie nastąpią w środowisku w wyniku realizacji ustaleń projektu Zmiany Studium.



13. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

W wyniku realizacji projektu Zmiany Studium nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

14. Wykorzystane materiały

- Projekt Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olszanica,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Olszanica,
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w miejscowości Zwierzyń w gm. Olszanica – L.Zymyn, A.Hawaj, Krosno, 2020 r.,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911),
- Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu – RDOŚ w Rzeszowie, Rzeszów, 2011 r.,
- Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i inni),
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim – Raport za 2011 rok – WIOŚ w Rzeszowie, Rzeszów 2012 r.,
- Stan środowiska w województwie podkarpackim w 2012 roku – WIOŚ w Rzeszowie, Rzeszów 2013 r.,
- Stan środowiska w województwie podkarpackim w 2013 roku – WIOŚ w Rzeszowie, Rzeszów 2014 r.,
- Stan środowiska w województwie podkarpackim w 2014 roku – WIOŚ w Rzeszowie, Rzeszów 2015 r.,
- Stan środowiska w województwie podkarpackim w latach 2013-2015– WIOŚ w Rzeszowie, Rzeszów 2016 r.,
- Stan środowiska w województwie podkarpackim w 2016 roku – WIOŚ w Rzeszowie, Rzeszów 2017 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim Raport za 2017 r. – WIOŚ Rzeszów, kwiecień 2018 r.,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa,
- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Informacja o stanie środowiska w województwie podkarpackim – Inspekcja Ochrony Środowiska WIOŚ Rzeszów; źródło: www.wios.rzeszow.pl
- Sdf obszarów Natura 2000: Ostoja Góry Słonne PLH180013 i Dorzecze Górnego Sanu PLH180021.